

L'Ordre de 26 de maig de 1995, de la Conselleria de Sanitat i Consum, per la qual es creen les unitats mèdiques de curta estada en determinats hospitals del Servei Valencià de Salut tenia com a objectiu l'ordenació i racionalització dels ingressos urgents, així com l'atenció dels pacients inclosos en el programa PALET (ancians, crònics de llarga evolució i terminals) i la coordinació dels hospitals amb els recursos socio-sanitaris de la comunitat.

L'Ordre de 2 de juny de 1999, de la Conselleria de Sanitat, per la qual es despleguen les funcions i les activitats assistencials socio-sanitàries de les unitats mèdiques de curta estada en els hospitals d'aguts per a la millora de l'atenció dels pacients ancians, fràgils, crònics i terminals (programa PALET), que té com a objecte, entre altres, augmentar l'especialització i millorar la capacitat dels professionals sanitaris per línies de producte clarament delimitades, detallant el personal necessari per a això, però obviant una categoria professional com la dels auxiliars de clínica que treballen en les unitats esmentades.

Per això, a proposta de la Subsecretaria per a l'Agència Valenciana de la Salut, i de conformitat amb el que preveu l'article 4.1.5 de l'Ordre de 3 de gener de 2000, del conseller de Sanitat, per la qual es desplega el Decret 87/1999, de 30 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, que aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Sanitat, modificat pel Decret 189/1999, de 19 d'octubre,

ORDENE

Article únic

L'article 6 de l'Ordre de 2 de juny de 1999, de la Conselleria de Sanitat, per la qual es despleguen les funcions i les activitats assistencials socio-sanitàries de les unitats mèdiques de curta estada en els hospitals d'aguts per a la millora de l'atenció dels pacients ancians, fràgils, crònics i terminals (programa PALET), queda modificat de la manera següent:

Per dur endavant les funcions encomanades a la UMCE-ASS es disposarà del personal necessari: metges, infermers, treballadors socials, psicòlegs, terapeutes ocupacionals, auxiliars d'infermeria, el nombre dels quals estarà en funció de les necessitats hospitalàries. En qualsevol cas aquesta enumeració no té caràcter exhaustiu.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

La Subsecretaria per a l'Agència Valenciana de la Salut i la Direcció General per a la Prestació Assistencial queden facultades per a dictar totes les instruccions que siguen necessàries per a desplegar i aplicar aquesta ordre.

DISPOSICIÓ FINAL

La present ordre entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 19 d'octubre de 2000

El conseller de Sanitat,
SERAFÍN CASTELLANO GÓMEZ

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació

RESOLUCIÓ de 23 de novembre de 2000, del director general d'Innovació Agrària i Ramaderia, per la qual s'estableixen les normes per a la producció integrada en cítrics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
[2000/9741]

En la Resolució de 31 de juliol de 1997, del director general d'Investigació, Desenvolupament Tecnològic i Sanitat Vegetal, es van establir les normes per a la producció integrada en cítrics a la Comunitat Valenciana. L'experiència adquirida durant el temps

La Orden de 26 de mayo de 1995, de la Conselleria de Sanidad y Consumo por la que se crean las unidades médicas de corta estancia en determinados hospitales del Servicio Valenciano de Salud tenía como objetivo la ordenación y racionalización de los ingresos urgentes, así como la atención de los pacientes incluidos en el programa PALET (ancianos, crónicos de larga evolución y terminales) y la coordinación de los hospitales con los recursos socio-sanitarios de la comunidad.

La Orden de 2 de junio de 1999, de la Conselleria de Sanidad, por la que se desarrollan las funciones y actividades asistenciales socio-sanitarias de las Unidades Médicas de Corta Estancia en los hospitales de agudos para la mejora de la atención de los pacientes ancianos, frágiles, crónicos y terminales (programa PALET), que tiene como objeto entre otros el aumentar la especialización y mejorar la capacitación de los profesionales sanitarios por líneas de producto claramente delimitadas, detallando el personal necesario para ello, pero obviantando una categoría profesional como los auxiliares de clínica que desarrollan sus funciones en las citadas Unidades.

Por ello, a propuesta de la Subsecretaria para la Agencia Valenciana de Salud, y de conformidad con lo previsto en el artículo 4.1.5 de la Orden de 3 de enero de 2000, del conseller de Sanidad, por la que se desarrolla el Decreto 87/1999, de 30 de julio, del Consell de la Generalitat Valenciana, que aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Sanidad, modificado por el Decreto 189/1999 de 19 de octubre:

ORDENO

Artículo único

El artículo sexto de la Orden de 2 de junio de 1999, de la Conselleria de Sanidad, por la que se desarrollan las funciones y actividades asistenciales socio-sanitarias de las Unidades Médicas de Corta Estancia en los hospitales de agudos para la mejora de la atención de los pacientes ancianos, frágiles, crónicos y terminales (programa PALET), queda modificado de la siguiente manera:

Para llevar adelante las funciones encomendadas a la UMCE-ASS se dispondrá del personal necesario: médicos, enfermeros, trabajadores sociales, psicólogos, terapeutas ocupacionales, auxiliares de enfermería, cuyo número estará en función de las necesidades hospitalarias. En todo caso esta enumeración no tiene carácter exhaustivo.

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Se faculta a la Subsecretaría para la Agencia Valenciana de Salud y a la Dirección General para la Prestación Assistencial para dictar cuantas instrucciones sean necesarias en desarrollo y aplicación de la presente orden.

DISPOSICIÓN FINAL

La presente orden entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Valencia, 19 de octubre de 2000

El conseller de Sanidad,
SERAFÍN CASTELLANO GÓMEZ

Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación

RESOLUCIÓN de 23 de noviembre de 2000, del director general de Innovación Agraria y Ganadería, por la que se establecen las normas para la producción integrada en cítricos, en el ámbito de la Comunidad Valenciana. [2000/9741]

La Resolución de 31 de julio de 1997 del director general de Investigación, Desarrollo Tecnológico y Sanidad Vegetal estableció las normas para la producción integrada en cítricos en la Comunidad Valenciana. La experiencia adquirida durante el tiempo transcurrido

transcorregut des de la promulgació, les innovacions tècniques sorgides i alguns canvis normatius sobre plaguicides aconsellen de fer una revisió i algunes modificacions d'aquesta norma tècnica.

En conseqüència, i segons l'article 2 de l'Ordre de 23 de maig de 1997, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, sobre reglamentació de les produccions obtingudes per tècniques d'agricultura integrada i de les condicions d'autorització de les entitats de control i certificació, que desplega el Decret 121/1995, de 19 de juny, resolc:

Primer

Derogar la Resolució de 31 de juliol de 1997, del director general d'Investigació, Desenvolupament Tecnològic i Sanitat Vegetal, per la qual s'estableixen les normes per a la producció integrada en cítrics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3.066, de 28.08.1997).

Segon

Establir les normes que cal complir i les prohibicions i recomanacions necessàries per al conreu i l'elaboració de cítrics obtinguts sota la denominació de producció integrada, que s'especifiquen a continuació,

València, 23 de novembre de 2000.- El director general d'Innovació Agrària i Ramaderia: Eduardo Primo Millo.

PREPARACIÓ DEL TERRENY PER A LA PLANTACIÓ

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

Elimineu les restes vegetals procedents d'anteriors cultius.

No està permesa la desinfecció química del terreny.

En els sòls poc profunds o amb tendència a l'embassament, la plantació s'efectuarà sobre cavallons, replans o llomes, a fi d'evitar problemes fitosanitaris en el sistema radicular.

La profunditat mínima de sòl utilitzable per part de les arrels haurà de ser de 40 cm.

RECOMANACIÓ

Desfoneu el terreny quan apareguen capes compactades a escassa profunditat.

En les replantacions és convenient voltar el sòl i deixar que s'aïrege durant almenys un any abans d'efectuar la nova plantació.

Efectueu una aportació de matèria orgànica a base de fem.

PRÀCTICA

PLANTACIÓ

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

El material vegetal utilitzat en les noves plantacions procedirà de vivers autoritzats; haurà d'estar certificat i, si s'escau, provist de passaport fitosanitari.

El patró emprat haurà d'adaptar-se a les condicions edàfiques de la parcel·la i ser resistent a les fisiopaties predominants en aquesta (clorosi fèrrica, salinitat, asfíxia radicular, etc) (annex 1).

No podran utilitzar-se patrons sensibles al fong *Phytophthora*. (annex 2).

desde su promulgación, las innovaciones técnicas surgidas y algunos cambios normativos sobre plaguicidas, aconsejan hacer una revisión y algunas modificaciones de dicha norma técnica.

En consecuencia, y según el artículo 2 de la Orden de 23 de mayo de 1997 de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, sobre reglamentación de las producciones obtenidas por técnicas de agricultura integrada y de las condiciones de autorización de las entidades de control y certificación, que desarrolla el Decreto 121/1995, de 19 de junio, resuelvo:

Primero

Derogar la Resolución de 31 de julio de 1.997, del director general de Investigación, Desarrollo Tecnológico y Sanidad Vegetal, por la que se establecen las normas para la producción integrada en cítricos, en el ámbito de la Comunidad Valenciana (DOGV núm. 3.066, de 28.08.1997).

Segundo

Establecer las normas y prohibiciones que deben cumplirse así como las recomendaciones para el cultivo y elaboración de cítricos obtenidos bajo la denominación de producción integrada, que a continuación se especifican,

Valencia, 23 de noviembre de 2000.- El director general de Innovación Agraria y Ganadería: Eduardo Primo Millo.

PREPARACION DEL TERRENO PARA LA PLANTACION

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

Eliminar los restos vegetales procedentes de anteriores cultivos.

No está permitida la desinfección química del terreno..

En los suelos poco profundos o con tendencia al encharcamiento, la plantación se efectuará sobre caballones, mesetas corridas o lomas, con objeto de evitar problemas fitosanitarios en el sistema radicular.

La profundidad mínima de suelo utilizable por las raíces deberá ser de 40 cm.

RECOMENDACIÓN

Desfondar el terreno cuando aparezcan capas compactadas a escasa profundidad.

En las replantaciones es conveniente voltear el suelo y dejarlo airear durante al menos un año antes de efectuar la nueva plantación.

Efectuar una aportación de materia orgánica a base de estiércol.

PRÁCTICA

PLANTACIÓN

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

El material vegetal utilizado en las nuevas plantaciones procederá de viveros autorizados; deberá estar certificado y, en su caso, provisto de pasaporte fitosanitario.

El patrón empleado deberá adaptarse a las condiciones edáficas de la parcela y ser resistente a las fisiopatías predominantes en la misma (clorosis fèrrica, salinidad, asfíxia radicular etc..)(anexo I)

No podrán utilizarse patrones sensibles al hongo *Phytophthora*. (anexo II)

Tampoc es permet la implantació de combinacions empelt/patró sensibles al virus de la tristesa (annex 2).

Quan l'empelt el realitze el mateix agricultor o se sobreempelte la plantació, les gemmes utilitzades hauran d'estar certificades com a lliures de virus.

Les varietats hauran d'escollir-se per la seua adaptació a les condicions microclimàtiques de la parcel·la de manera que es minimitzen els possibles danys per accidents meteorològics (fred, vent, pluja, etc.). En àrees amb risc freqüent de gelades s'utilitzaran varietats que, per la seua època de recol·lecció estiguen menys exposades a patir danys en el fruit (annex 3).

Quan s'implanten diverses varietats dins d'una mateixa explotació, la distribució d'aquestes haurà de permetre el cultiu independent de cada una d'elles.

No es permeten els cultius associats d'espècies distintes de cítrics en la mateixa parcel·la.

En parcel·les establides es realitzarà una avaluació de la incidència de virosis. La manifestació de símptomes d'aquestes malalties en més del 25% dels arbres exclourà la plantació de la producció integrada.

També afeccions greus del fong *Phytophthora* sp. en el coll de l'arrel o en el tronc de més del 25% de l'arbratge constituirà una condició exclouent.

En parcel·les no abancalades, la disposició de les files dels arbres serà aquella que minimitze l'erosió del terreny següent, en tant que siga possible, les corbes de nivell.

RECOMANACIÓ

És convenient que el marc de plantació deixe un espai lliure d'1,50 m, com a mínim, entre les files d'arbres, a fi de facilitar les labors i afavorir-ne la il·luminació. Dins de les files, els arbres poden arribar a tocar-se, sense que es produïska un entrecruament de les branques.

S'aconsella els marcs de plantació rectangulars per conciliar al màxim les possibilitats d'accés a la parcel·la amb l'aprofitament del terreny.

A fi d'assolir una estructura de plantació que permeti el pas de la maquinària i agilitze els tractaments, es recomana, de manera general, segons les diverses espècies de cítrics, els marcs de referència següents:

Tarongers	: 6 x 4 m
Mandariners (en general)	: 5,5 x 4 m
Marisol	: 5 x 3,5 m
Clausellina i Okitsu:	4 x 2 m
Llimeres i arangers:	7 x 5 m

Aquests marcs podran ampliar-se o reduir-se segons el vigor de la combinació empelt/patró i de la fertilitat i profunditat del sòl, sempre que el desenvolupament final dels arbres complisca les normes de separació exigides.

Cal evitar els doblaments de plantacions adultes amb plantons, excepte quan estiguen tècnicament molt justificats.

PRÀCTICA

REG

NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓ

El volum màxim anual utilitzat en el reg no podrà sobrepassar els 7.000 m³/ha en el reg per inundació i els 6.000 m³/ha en el reg localitzat.

La dosi d'aigua per unitat de superfície utilitzada en cada reg i la freqüència d'aquests hauran d'ajustar-se a la capacitat de retenció

Tampoco se permite la implantación de combinaciones injerto/patrón sensibles al virus de la Tristeza. (anexo II)

Cuando el injerto lo realice el propio agricultor o bien se sobreinjerte la plantación, las yemas utilizadas deberán estar certificadas como libres de virus.

Las variedades deberán escogerse por su adaptación a las condiciones microclimáticas de la parcela de forma que se minimicen los posibles daños por accidentes meteorológicos (frío, viento, lluvia, etc...). En áreas con riesgo frecuente de heladas se utilizarán variedades que, por su época de recolección estén menos expuestas a sufrir daños en el fruto. (anexo III).

Cuando se implanten distintas variedades, dentro de una misma explotación, su distribución deberá permitir el cultivo independiente de cada una de ellas.

No se permiten los cultivos asociados de especies distintas de cítricos en la misma parcela.

En parcelas establecidas se realizará una evaluación de la incidencia de virosis. La manifestación de síntomas de estas enfermedades en más del 25% de los árboles, excluirá la plantación de la producción integrada.

También, afecciones graves del hongo *Phytophthora* sp. en el cuello de la raíz o en el tronco de más del 25% del arbolado, constituirá una condición excluyente.

En parcelas no abancaladas, la disposición de las filas de los árboles será aquella que minimice la erosión del terreno, siguiendo, en lo posible, las curvas de nivel.

RECOMENDACIÓN

Es conveniente que el marco de plantación deje un espacio libre de 1.50 m., como mínimo, entre las filas de árboles, con objeto de facilitar las labores y favorecer la iluminación. Dentro de las filas, los árboles pueden llegar a tocarse, sin que se produzca un entrecruzamiento acusado de las ramas.

Se aconsejan los marcos de plantación rectangulares, para conciliar al máximo las necesidades de acceso a la parcela con el aprovechamiento del terreno.

Con objeto de alcanzar una estructura de plantación que permita el paso de la maquinaria y agilice los tratamientos, se recomienda, de forma general, según las distintas especies de cítricos, los siguientes marcos de referencia:

Naranjos	: 6 x 4 m.
Mandarinos (en general)	: 5,5 x 4 m.
Marisol	: 5 x 3,5 m.
Clausellina y Okitsu:	4 x 2 m.
Limoneros y pomelos	7 x 5 m.

Estos marcos podrán ampliarse o reducirse en función del vigor de la combinación injerto/patrón y de la fertilidad y profundidad del suelo, siempre y cuando el desarrollo final de los árboles cumpla las normas de separación exigidas.

Deben evitarse los doblados de plantaciones adultas con plantones, excepto cuando estén técnicamente muy justificados.

PRÁCTICA

RIEGO

NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓN

El volumen máximo anual utilizado en el riego no podrá sobrepassar los 7000 m³/Ha. en el riego por inundación y los 6.000 m³/Ha. en el riego localizado.

La dosis de agua por unidad de superficie utilizada en cada riego y la frecuencia de los mismos deberán acomodarse a la capacidad de

d'humitat del terreny per evitar les pèrdues d'aigua en profunditat i la consegüent lixiviació de nutrients. Aquesta pràctica haurà de planificar-se sota l'assessorament del tècnic corresponent.

Caldrà utilitzar la tècnica de reg que garantisca la màxima eficiència en la utilització de l'aigua, tenint en compte els condicionants de la parcel·la.

En el reg per inundació, la longitud de les taules i el pendent hauran d'adaptar-se a la textura del terreny i al mòdul de reg, a fi d'aconseguir la màxima uniformitat possible en la distribució de l'aigua.

En el reg per degoteig, el nombre d'emissors per arbre, el volum d'aigua aportat per cada un d'ells i la freqüència de reg hauran d'establir-se segons la textura del terreny, de manera que s'aconsegueixca una superfície banyada a la profunditat radicular del 50%, aproximadament, de l'àrea ombrejada i s'eviten problemes de saturació d'humitat o de pèrdues d'aigua en profunditat.

En el reg localitzat, el coeficient d'uniformitat del sector de reg (eficiència d'aplicació) haurà de superar el valor del 85%.

Les parcel·les hauran de tenir un drenatge adequat o disposar de la possibilitat d'evacuació superficial de les aigües, a fi d'evitar l'embassament prolongat després que es produïsquen fortes precipitacions.

Caldrà mantenir en bon estat de conservació els sistemes de distribució de l'aigua, a fi d'evitar les pèrdues de recursos.

RECOMANACIÓ

Es recomana, si això és possible, no utilitzar aigües per al reg la conductivitat de les quals supere els 3.000 mil·lisiemens/cm, amb una RAS (relació d'absorció de sodi) major de 9, o amb una concentració d'ions clorur que excedisca de 10 meq/l. Tampoc no és convenient utilitzar aigües amb concentracions de bor superiors a 0,75 mg/l.

En el reg per inundació es recomana no utilitzar taules amb una longitud superior als 120 m en sòls argilosos i 75 m en els arenosos. En els terrenys de naturalesa argilosa convé que el pendent del terreny, en el sentit del reg, s'aproxime al 0,5 per mil, mentre que en els arenosos pot arribar al 2 per mil. No és aconsellable utilitzar mòduls de reg superiors a 40 l/seg.

En els annexos 4 i 5 s'exposen, a títol d'orientació, el nombre d'emissors per arbre i les freqüències de reg que es consideren òptimes depenent de la textura del sòl. Per determinar el volum d'aigua que cal aportar en cada reg, es recomana utilitzar les lectures d'un tanc evaporimètric i aplicar els càlculs que s'exposen en l'annex 6.

En les instal·lacions de reg localitzat es recomana la utilització de materials certificats pel programa de control i certificació desenvolupat en el conveni Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació - Universitat Politècnica de València.

PRÀCTICA

FERTILITZACIÓ

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

El programa d'adobament s'efectuarà depenent de les característiques de la plantació (edat, varietat, patró, marc de plantació, producció, tipus de sòl, sistema de cultiu etc.) i dels nivells d'elements nutritius continguts en el sòl i l'aigua de reg, tenint en compte l'estat nutritiu de la planta, definit per l'anàlisi foliar. Amb aquesta finalitat serà obligatori efectuar, com a mínim, una anàlisi de sòl per par-

retención de humedad del terreno para evitar las pérdidas de agua en profundidad y la consiguiente lixivación de nutrientes. Esta práctica deberá planificarse bajo el asesoramiento del técnico correspondiente.

Deberá utilizarse la técnica de riego que garantice la máxima eficiencia en la utilización del agua, teniendo en cuenta los condicionantes de la parcela.

En el riego por inundación, la longitud de los tablares y su pendiente deberán adaptarse a la textura del terreno y al módulo de riego, con objeto de conseguir la máxima uniformidad posible en la distribución del agua.

En el riego por goteo, el número de emisores por árbol, el volumen de agua aportado por cada uno de ellos y la frecuencia de riego deberá establecerse en función de la textura del terreno, de forma que se consiga una superficie mojada a la profundidad radicular de aproximadamente el 50% del área sombreada y se eviten problemas de saturación de humedad o de pérdidas de agua en profundidad.

En el riego localizado, el coeficiente de uniformidad del sector de riego (eficiencia de aplicación) deberá superar el valor del 85%.

Las parcelas deberán tener un adecuado drenaje o disponer de la posibilidad de evacuación superficial de las aguas, para evitar el encharcamiento prolongado después de que se produzcan fuertes precipitaciones.

Se deberá mantener en buen estado de conservación los sistemas de distribución del agua, para evitar las pérdidas de recursos.

RECOMENDACIÓN

Se recomienda, si ello es posible, no utilizar aguas para el riego cuya conductividad supere los 3 milisiemens/cm., con un RAS (relación de absorción de sodio) mayor de 9, o con una concentración de iones cloruro que exceda de 10 meq/l. Tampoco es conveniente utilizar aguas con concentraciones de boro superiores a 0,75 mg/l.

En el riego por inundación se recomienda no utilizar tablares con una longitud superior a los 120 m. en suelos arcillosos y 75 m. en los arenosos. En los terrenos de naturaleza arcillosa conviene que la pendiente del terreno, en el sentido del riego, se aproxime al 0,5 por mil, mientras que en las arenosas puede alcanzar el 2 por mil. No es aconsejable utilizar módulos de riego superiores a 40 l/seg.

En los anexos IV y V se exponen a título orientativo, el número de emisores por árbol y las frecuencias de riego que se consideran óptimas en función de la textura del suelo. Para determinar el volumen de agua que debe aportar en cada riego, se recomienda utilizar las lecturas de un tanque evaporimétrico, aplicando los cálculos que se exponen en el anexo VI.

En las instalaciones de riego localizado se recomienda la utilización de materiales certificados por el programa de control y certificación desarrollado en el convenio Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación - Universidad Politècnica de Valencia.

PRÁCTICA

FERTILIZACION

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

El programa de abonado se efectuará en función de las características de la plantación (edad, variedad, patrón, marco de plantación, producción, tipo de suelo, sistema de cultivo etc...) y de los niveles de elementos nutritivos contenidos en el suelo y agua de riego, teniendo en cuenta el estado nutricional de la planta, definido por el análisis foliar. Para ello será obligatorio efectuar, como míni-

cel·la homogènia cada 5 anys, un altre de l'aigua de reg cada 3 anys, i el de fulles cada 2 anys. La presa de mostres per a aquestes anàlisis s'efectuarà seguint les prescripcions tècniques. Aquestes anàlisis s'adjuntaran al llibre d'explotació, i estaran a la disposició dels organismes encarregats de la supervisió de la producció integrada.

A l'inici del programa de producció integrada és necessari realitzar les anàlisis anteriors.

La quantitat de nitrogen aportada per hectàrea i any no podrà superar els 240 kg en reg per inundació i els 200 kg en reg localitzat.

La dosi màxima de fòsfor no haurà de sobrepassar els 80 kg de P₂O₅ per hectàrea i any i la de potasi, els 160 kg de K₂O per hectàrea i any. No obstant això, aquestes limitacions podran reduir-se o incrementar-se depenent de la riquesa del sòl en fòsfor i potasi assimilables i la resposta de la planta expressada per l'anàlisi foliar, segons els percentatges que s'exposen en els annexos 8 i 9.

En plantacions joves les quantitats de nitrogen, fòsfor i potasi per arbre i any no hauran de superar les exposades en l'annex 10, encara que en el cas del fòsfor i el potasi es permeten les correccions de les dosis màximes en els percentatges exposats en els annexos 8 i 9, dins dels mateixos condicionants. No obstant això, en el cas de plantacions de molt alta densitat, mai no es podran sobrepassar les dosis per hectàrea que es defineixen en els dos apartats anteriors.

La dosi de nitrogen mineral s'establirà per diferència entre les necessitats totals i la quantitat de N aportat per l'aigua de reg, que depèn de la concentració d'aquesta en nitrat i del volum d'aigua aportat (vegeu annex 11).

De manera similar, també caldrà tenir en consideració el N aportat per la matèria orgànica del sòl (vegeu annex 12).

La concentració foliar de N no podrà sobrepassar el valor del 2,9% sobre matèria seca.

Els nivells foliars de fòsfor i potasi no hauran de sobrepassar els valors del 0,16% i 1% sobre matèria seca respectivament. Aquesta norma s'estableix amb l'excepció dels sòls que en la primera anàlisi mostren una alta riquesa en aquest element

Els adobs s'aplicaran durant la primavera i l'estiu, per aprofitar els períodes de major capacitat d'absorció radicular.

En les plantacions regades per inundació, l'adobament nitrogenat haurà de fraccionar-se, com a mínim, en dues aportacions -una en primavera i una altra en estiu- excepte en els terrenys marcadament arenosos, on s'aplicarà, almenys, en tres fraccions distribuïdes entre els dos períodes.

En plantacions amb reg localitzat la fertilització s'efectuarà mitjançant adobs solubles dissolts en l'aigua de reg (annex 13). Aquests es dosificaran amb alta freqüència, que haurà de ser, com a mínim, setmanal.

L'aplicació d'altres nutrients sols es realitzarà quan estiga tècnicament justificada per la manifestació de la deficiència d'aquests en l'anàlisi foliar (annex 7).

Els adobs orgànics i minerals han de presentar un baix contingut en metalls pesants i altres productes tòxics, que han de correspondre a les exigències exposades en els annexos 14 i 15.

Se seguiran estrictament les normes exposades en els apartats corresponents al reg, pel que fa a no aplicar excessius volums d'aigua i procurar una màxima uniformitat en la distribució d'aquesta, per evitar la lixiviació de nitrats o altres nutrients.

mo, un análisis de suelo por parcela homogénea, cada 5 años, otro del agua de riego, cada 3 años, y el de hojas, cada 2 años. La toma de muestras para estos análisis se efectuará siguiendo las prescripciones técnicas. Dichos análisis se acompañarán al libro de explotación, estando a disposición de los organismos encargados de la supervisión de la producción integrada.

Al inicio del programa de producción integrada es necesario realizar los anteriores análisis.

La cantidad de nitrógeno aportada por hectárea y año no podrá superar los 240 kg. en riego por inundación y los 200 kg. en riego localizado.

La dosis máxima de fósforo no deberá sobrepassar los 80 kg. de P₂O₅ por hectárea y año y la de potasio los 160 kg. de K₂O por hectárea y año. Sin embargo estas limitaciones podrán reducirse o incrementarse, en función de la riqueza del suelo en fósforo y potasio asimilables y la respuesta de la planta expresada por el análisis foliar, según los porcentajes que se exponen en los anexos VIII y IX.

En plantaciones jóvenes las cantidades de nitrógeno, fósforo y potasio por árbol y año no deberán superar las expuestas en el anexo X, aunque en el caso del fósforo y potasio se permiten las correcciones de las dosis máximas, en los porcentajes expuestos en los anexos VIII y IX, dentro de los mismos condicionantes. No obstante, en el caso de plantaciones de muy alta densidad, nunca se podrán sobrepassar las dosis por hectárea que se definen en los dos apartados anteriores.

La dosis de nitrógeno mineral se establecerá por diferencia entre las necesidades totales y la cantidad de N aportado por el agua de riego, que depende de su concentración en nitrato y del volumen de agua aportado (ver anexo XI).

De forma semejante, deberá también tenerse en cuenta el N aportado por la materia orgánica del suelo (ver anexo XII).

La concentración foliar de N no podrá sobrepassar el valor del 2,9% sobre materia seca.

Los niveles foliares de fósforo y potasio no deberán sobrepassar los valores del 0'16% y 1% sobre materia seca respectivamente. Esta norma se establece con la excepción de los suelos que en el primer análisis muestren una alta riqueza en este elemento

Los abonos se aplicarán durante la primavera y el verano, para aprovechar los períodos de mayor capacidad de absorción radicular.

En las plantaciones regadas por inundación, el abonado nitrogenado deberá fraccionarse, como mínimo, en dos aportaciones -una en primavera y otra en verano- excepto en los terrenos marcadamente arenosos donde se aplicará, al menos, en tres fracciones distribuidas entre ambos períodos..

En plantaciones con riego localizado la fertilización se efectuará mediante abonos solubles disueltos en el agua de riego (anexo XIII). Estos se dosificarán con alta frecuencia, que deberá ser como mínimo semanal.

La aplicación de otros nutrientes solo se realizará cuando esté técnicamente justificada, por la manifestación de su deficiencia en el análisis foliar (anexo VII).

Los abonos orgánicos y minerales deben presentar un bajo contenido en metales pesados y otros productos tóxicos, que deben corresponder a las exigencias expuestas en los anexos XIV y XV.

Se seguirán estrictamente las normas expuestas en los apartados correspondientes al riego, en cuanto a no aplicar excesivos volúmenes de agua y procurar una máxima uniformidad en la distribución de la misma, para evitar la lixiviació de nitratos u otros nutrientes.

S'evitaran els embassaments prolongats del terreny a fi de minimitzar les pèrdues de N per desnitrificació.

RECOMANACIÓ

Es recomana seguir el programa informàtic FERTICIT per al càlcul de la dosificació de l'adobament.

Els elements nutritius han de ser subministrats fonamentalment a través del sòl. Les polvoritzacions foliars de macroelements i oligoelements hauran de limitar-se a la correcció d'estats de carència (annex 7), sempre que les condicions edàfiques de la parcel·la restringisquen l'eficàcia del tractament pel sòl.

Es recomana l'aplicació de matèria orgànica d'origen vegetal o animal com a millorant de la condició i fertilitat del sòl. La dosificació orientativa és de 20-30 t/ha cada 2-3 anys.

Es recomana aplicar els fertilitzants nitrogenats amb el major grau de fraccionament possible.

És molt convenient seleccionar els fertilitzants segons que la naturalesa química d'aquests cause els menors efectes adversos possibles sobre l'estructura i pH del sòl, com també que no provoquen efectes tòxics en les plantes (annexos 16 i 17).

Es tendirà a la utilització d'adobs preparats en formes que reduïsquen la contaminació de sòls i aigües.

En el reg per inundació, els adobs s'aplicaran amb el sòl en saó i s'enterraran immediatament mitjançant una llaurada. Aquest sistema és preferible a la incorporació al terreny mitjançant una regada, ja que amb això es poden produir pèrdues de nutrients per llavada o una deficient distribució d'aquests per arrossegament superficial.

PRÀCTICA

FITOREGULADORS

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

Es prohibeix la utilització de compostos amb activitat en la regulació del desenvolupament, amb excepció de l'àcid gibberèl·lic per a la coagulació de les varietats improductives, la regulació de la floració i el control d'alteracions de la corfa del fruit, sempre que l'aplicació s'efectue a una dosi inferior als 10 mgr/l de p.a. i 45 dies abans de la recol·lecció. També s'exceptua l'ús de l'àcid 2,4-diclor fenoxiacètic (2,4-D), a la dosi màxima de 15 mgr/l de p.a., a fi de reduir l'abscissió del fruit madur, sempre que s'aplique abans del 21 de desembre i transcórreguen un mínim de 90 dies fins a la recol·lecció. Es permet també la utilització d'altres auxines de síntesi per a augmentar la grandària del fruit, sempre que la dosificació no excedisca els 50 mgr/l de p.a. i el tractament s'efectue abans del 15 de juliol, sense que hi haja fruits madurs en l'arbre.

Els tractaments hormonals hauran d'efectuar-se amb l'autorització expressa i sota el control estricte del responsable tècnic corresponent.

RECOMANACIÓ

La ratllada de rames pot utilitzar-se com a tècnica alternativa per incrementar la coagulació de les varietats amb problemes de fructificació.

PRÀCTICA

ESPORGADA

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

Els arbres han d'esporgar-se, com a mínim, amb freqüència biannual, a fi de millorar la qualitat del fruit, evitar la fructificació anyívol, millorar l'aireació i il·luminació de l'arbre, facilitar la

Se evitarán los encharcamientos prolongados del terreno para minimizar las pérdidas de N por desnitrificación.

RECOMENDACIÓN

Se recomienda seguir el programa informático FERTICIT para el cálculo de la dosificación del abonado.

Los elementos nutritivos deben ser suministrados fundamentalmente a través del suelo. Las pulverizaciones foliares de macro y oligoelementos deberán limitarse a la corrección de estados carenciales (anexo VII), siempre y cuando las condiciones edáficas de la parcela restrinjan la eficacia de su tratamiento por el suelo.

Se recomienda la aplicación de materia orgánica de origen vegetal o animal, como mejorante de la condición y fertilidad del suelo. La dosificación orientativa es de 20-30 Tm/ha. cada 2-3 años.

Se recomienda aplicar los fertilizantes nitrogenados con el mayor grado de fraccionamiento posible.

Es muy conveniente seleccionar los fertilizantes en función de que su naturaleza química cause los menores efectos adversos posibles sobre la estructura y pH del suelo, así como que no provoquen efectos tóxicos en las plantas (anexos XVI y XVII).

Se tenderá al empleo de abonos preparados en formas que reduzcan la contaminación de suelos y aguas.

En el riego por inundación, los abonos se aplicarán con el suelo en sazón y se enterrarán inmediatamente mediante una labor. Este sistema es preferible a su incorporación al terreno mediante un riego ya que con ello se pueden producir pérdidas de nutrientes por lavado o una deficiente distribución de los mismos por arrastre superficial.

PRÁCTICA

FITORREGULADORES

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

Se prohíbe la utilización de compuestos con actividad en la regulación del desarrollo, con excepción del ácido giberélico para el cuajado de las variedades improductivas, la regulación de la floración y el control de alteraciones de la corteza del fruto, siempre y cuando la aplicación se efectúe a una dosis inferior a los 10 mgr/l. de p.a. y 45 días antes de la recolección. También se exceptúa el uso del ácido 2,4-dicloro fenoxiacético (2,4-D), a la dosis máxima de 15 mgr/l. de p.a., para reducir la abscisión del fruto maduro, siempre y cuando se aplique antes del 21 de diciembre y transcurran un mínimo de 90 días hasta la recolección. Se permite también la utilización de otras auxinas de síntesis para aumentar el tamaño del fruto, siempre y cuando su dosificación no exceda los 50 mgr/l de p.a. y se efectúe el tratamiento antes del 15 de julio, sin haber frutos maduros en el árbol.

Los tratamientos hormonales deberán efectuarse con la expresa autorización y bajo el estricto control del responsable técnico correspondiente.

RECOMENDACIÓN

El rayado de ramas puede utilizarse como técnica alternativa para incrementar el cuajado de las variedades con problemas de fructificación.

PRÁCTICA

PODA

NORMA ETRICTA O PROHIBICIÓ

Los árboles deben podarse, como mínimo, con frecuencia biannual, con objeto de mejorar la calidad del fruto, evitar la vecería, mejorar la aireación e iluminación del árbol, facilitar la recolección

recol·lecció de la fruita, augmentar la penetració i eficàcia dels tractaments fitosanitaris i reduir el consum de plaguicides.

En l'esporgada s'eliminaran els pollissos i rebrots del tronc, les rames seques o debilitades, les que per la posició o orientació poden dificultar els tractaments i les que creixen verticalment en el centre de l'arbre, per obrir la part superior de la capçada.

Es prohibeix la crema de les restes d'esporgada en condicions incontrolades i quan hi haja risc de propagació del foc.

RECOMANACIÓ

Es recomana incorporar al terreny les restes d'esporgada mitjançant trossejament i trituració *in situ*.

PRÀCTICA

MANEIG DEL SÒL, LABOR I CONTROL DE MALES HERBES

NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓ

A fi d'evitar fenòmens d'erosió es prendran mesures de conservació de sòl.

Es prohibeix la utilització d'instruments que destruïsquen l'estructura del sòl i propicien la formació de soles de llaurada.

Els herbicides autoritzats, tenint-ne en compte l'eficàcia, la selectivitat per als cítrics i el coeficient d'adsorció, s'exposen en l'annex 18.

Es prohibeix l'ús d'herbicides residuals en els sòls arenosos o prop de fonts d'aigua o quan la capa freàtica estiga a menys d'1 metre de profunditat.

En cap cas se superarà el nombre màxim d'aplicacions per a cada producte establert en l'annex 18.

L'aplicació d'herbicides es portarà a terme en el moment de màxima sensibilitat de les males herbes, cosa que permetrà l'aplicació de les matèries actives en dosis mínimes.

De mitjan tardor a final d'hivern serà obligada la permanència de la coberta vegetal espontània.

RECOMANACIÓ

Les males herbes es controlaran, sempre que es pugui, amb mitjans mecànics, efectuant labors superficials amb instruments que causen una mínima alteració del terreny. Es recomana realitzar les labors quan el sòl es troba en l'estat d'humitat denominat *saó*.

Solament s'utilitzaran herbicides en aquells casos en què l'ús de maquinària siga molt difícil.

Els herbicides s'aplicaran preferentment de manera localitzada.

El volum màxim de caldo recomanat per a aplicació d'herbicides és de 400 l/ha de sòl tractat.

S'aconsella la rotació de matèries actives a fi d'evitar l'aparició de resistències.

PRÀCTICA

CONTROL DE PLAGUES I MALATIES

NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓ

L'estimació del reg en cada parcel·la es farà per mitjà d'avaluacions dels nivells poblacionals, estat de desenvolupament de les plagues i fauna útil, fenologia del cultiu i condicions climàtiques, d'acord amb l'estratègia de control integrat establida en l'annex 19.

de la fruita, aumentar la penetración y eficacia de los tratamientos fitosanitarios y reducir el consumo de plaguicidas.

En la poda se eliminarán los chupones y rebrotes del tronco, las ramas secas o debilitadas, las que por su posición u orientación pueden dificultar los tratamientos y las que crecen verticalmente en el centro del árbol, para abrir la parte superior de la copa.

Se prohíbe la quema de los restos de poda en condiciones incontroladas y cuando exista riesgo de propagación del fuego.

RECOMENDACIÓN

Se recomienda incorporar al terreno los restos de poda mediante troceado y trituración *"in situ"*.

PRÁCTICA

MANEJO DEL SUELO, LABOREO Y CONTROL DE MALAS HIERBAS

NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓN

Con el fin de evitar fenómenos de erosión se adoptarán medidas de conservación de suelo.

Se prohíbe la utilización de aperos que destruyan la estructura del suelo y propicien la formación de suelas de labor.

Los herbicidas autorizados, teniendo en cuenta su eficacia, selectividad para los cítricos y coeficiente de adsorción, se exponen en el anexo XVIII.

Se prohíbe el uso de herbicidas residuales en los suelos arenosos o cerca de fuentes de agua o cuando la capa freática esté a menos de un metro de profundidad.

En ningún caso se superará el número máximo de aplicaciones para cada producto establecido en el anexo XVIII.

La aplicación de herbicidas se llevará a cabo en el momento de máxima sensibilidad de las malas hierbas, lo que permitirá la aplicación de las materias activas en sus dosis mínimas.

Desde mediados de otoño a finales de invierno será obligada la permanencia de la cubierta vegetal espontánea.

RECOMENDACIÓN

Las malas hierbas se controlarán, siempre que se pueda, con medios mecánicos, efectuando labores superficiales con aperos que causen una mínima alteración del terreno. Se recomienda realizar las labores cuando el suelo se encuentre en el estado de humedad denominado de *tempero*.

Solamente se utilizarán herbicidas en aquellos casos en que el empleo de maquinaria sea muy dificultoso.

Los herbicidas se aplicarán preferentemente de forma localizada.

El volumen máximo de caldo recomendado para aplicación de herbicidas es de 400 l/ha. de suelo tratado.

Se aconseja la rotación de materias activas con el fin de evitar la aparición de resistencias.

PRÁCTICA

CONTROL DE PLAGAS Y ENFERMEDADES

NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓN

La estimación del riesgo en cada parcela se hará mediante evaluaciones de los niveles poblacionales, estado de desarrollo de las plagas y fauna útil, fenología del cultivo y condiciones climáticas, de acuerdo con la Estrategia de Control Integrado establecida en el anexo XIX.

En el control de plagues i malalties s'anteposaran els mètodes biològics, biotècnics, culturals, físics i genètics als químics.

El tractament químic haurà de respondre a una estimació poblacional de la plaga o malaltia que el justifique com a única alternativa per al control del problema fitosanitari present. Amb aquesta finalitat es consideraran els llindars reflectits en l'annex 19. Els nivells de plaga previs als tractaments hauran d'anotar-se en el llibre d'explotació.

Les matèries actives autoritzades són les exposades en l'annex 19, que han estat seleccionades sobre la base de criteris d'eficàcia, toxicitat, efecte sobre la fauna útil, persistència, i impacte ambiental. Queda, per tant, estrictament prohibida la utilització de productes no especificats en aquest annex.

Queda prohibit l'ús de formulacions classificades com a "tòxiques".

Cal protegir la fauna auxiliar, en particular *Rodolia cardinales*, *Criptolaemus mountrouzieri*, *Cales noacki* i els àcars fitoseïds.

La maquinària utilitzada en l'aplicació de productes fitosanitaris haurà d'estar en un adequat estat de funcionament que permeti una alta eficàcia del tractament, amb la disminució dels efectes contaminants que provoquen les pèrdues incontrolades i amb un sensible estalvi econòmic addicional.

Sols podran ser utilitzats per a la producció integrada els equips de tractament que complisquen els requisits especificats per la CAPA-UPV i s'adequen a les normes EN (normes del Comitè Europeu de Normalització) relatives a seguretat i protecció del medi ambient.

La maquinària de polvorització en ús haurà de sotmetre's a una revisió cada tres anys, dins del programa de control establert per la CAPA-UPV. Sols en el cas que l'equip siga declarat apte, podrà seguir sent emprat per als tractaments de lluita integrada. Amb aquesta finalitat, l'equip serà degudament identificat.

Quan s'utilitzen polvoritzadors hidràulics amb disparadors d'acció manual, aquests hauran de ser regulables en cabal i angle de con d'eixida.

El responsable dels tractaments haurà d'estar en possessió del carnet de manipulador de plaguicides d'ús fitosanitari.

No hauran d'efectuar-se tractaments quan la velocitat del vent supere els 25 km/h.

S'efectuaran anàlisis per mostreig per comprovar que el contingut en residus en el producte final siga inferior al límit màxim legalment establert per a cada matèria activa.

RECOMANACIÓ

La lluita química:

- S'intentarà utilitzar els plaguicides en tals condicions que el contingut en residus en el moment de la reproducció de la fruita siga inferior al 50% del límit màxim legalment establert per a cada matèria activa.

- S'aconsella l'alternança de productes per evitar problemes de resistències.

- Es recomana la reducció de l'àrea tractada a focus o rodals de la parcel·la quan siga possible.

Amb caràcter general, es recomana la reducció, al mínim possible, de la concentració de matèria activa i volum de caldo utilitzat, com també disminuir l'àrea tractada; tot això sense comprometre l'eficàcia del tractament.

Els volums màxims de caldo i volum d'aire que es recomana utilitzar en els tractaments efectuats amb polvoritzadors hidroneumàtics són:

- Per a agents parasitaris de localització externa

-Volum d'aplicació 1.200 l/ha

-Cabal d'aire 30.000 m³/h

- Per a agents parasitaris de localització interna

-Volum d'aplicació 2.500 l/ha. En cas d'utilitzar-se

oli mineral sol o en especials estructures de plantació, el volum màxim de caldo podrà arribar fins a 3.500 l/ha

En el control de plagues y enfermedades se antepondrán los métodos biológicos, biotécnicos, culturales, físicos y genéticos a los químicos.

El tratamiento químico deberá responder a una estimación poblacional de la plaga o enfermedad que lo justifique como única alternativa para el control del problema fitosanitario presente. Con tal fin se considerarán los umbrales reflejados en el anexo XIX. Los niveles de plaga previos a los tratamientos deberán anotarse en el libro de explotación.

Las materias activas autorizadas son las expuestas en el anexo XIX que han sido seleccionadas en base a criterios de: eficacia, toxicidad, efecto sobre la fauna útil, persistencia e impacto ambiental. Queda, por tanto, estrictamente prohibida la utilización de productos no especificados en este anexo.

Queda prohibido el uso de formulaciones clasificadas como "tóxicas".

Debe protegerse la fauna auxiliar, en particular *Rodolia cardinales*, *Criptolaemus mountrouzieri*, *Cales noacki* y los ácaros fitoseidos.

La maquinaria utilizada en la aplicación de productos fitosanitarios deberá encontrarse en un adecuado estado de funcionamiento que permita una alta eficacia del tratamiento, disminuyendo los efectos contaminantes que provocan las pérdidas incontroladas, con un sensible ahorro económico adicional.

Sólo podrán ser utilizados, para la producción integrada, los equipos de tratamiento que reúnan los requisitos especificados por la CAPA-UPV y se adecuen a las normas EN (normas del Comité Europeo de Normalización) relativas a seguridad y protección del medio ambiente.

La maquinaria de pulverización en uso deberá someterse a una revisión cada tres años, dentro del programa de control establecido por la CAPA-UPV. Solo en el caso de que el equipo sea declarado apto, podrá seguir empleándose para los tratamientos de lucha integrada, para cuyos efectos será debidamente identificado.

Cuando se utilicen pulverizadores hidráulicos con disparadores de acción manual, estos deberán ser regulables en caudal y ángulo de cono de salida.

El responsable de los tratamientos deberá estar en posesión del carnet de manipulador de plaguicides de uso fitosanitario

No deberán efectuarse tratamientos cuando la velocidad del viento supere los 25 km./h.

Se efectuarán análisis por muestreo para comprobar que el contenido en residuos en el producto final sea inferior al límite máximo legalmente establecido para cada materia activa.

RECOMENDACIÓN

En la lucha química:

- Se procurará utilizar los plaguicides en condiciones tales que el contenido en residuos en el momento de la recolección de la fruta sea inferior al 50% del límite máximo legalmente establecido para cada materia activa.

- Se aconseja la alternancia de productos para evitar problemas de resistencias.

- Se recomienda la reducción del área tratada a focos o rodales de la parcela cuando sea posible.

Con carácter general se recomienda la reducción, al mínimo posible, de la concentración de materia activa y volumen de caldo utilizado, así como disminuir el área tratada; todo ello sin comprometer la eficacia del tratamiento.

Los volúmenes máximos de caldo y volumen de aire que se recomienda utilizar en los tratamientos efectuados con pulverizadores hidroneumáticos son:

- Para agentes parasitarios de localización externa

-Volumen de aplicación 1.200 l/ha.

-Caudal de aire 30.000 m³/h.

- Para agentes parasitarios de localización interna

-Volumen de aplicación 2.500 l/ha. En el caso de

emplear aceite mineral sólo o en especiales estructuras de plantación, el volumen máximo de caldo podrá ser de hasta 3.500 l/ha.

- Cabal d'aire 50.000 m³/h
 - La velocitat d'eixida de l'aire no haurà d'excedir els 30 m/seg i la pressió de treball, de 20 kg/cm²

En els tractaments efectuats amb pulveritzadors hidràulics amb disparadors accionats manualment, els volums màxims de caldo recomanats són:

- Per a agents parasitaris de localització externa: 2.500 l/ha, amb un diàmetre màxim d'embocadura d'1,5 mm.
- Per a agents parasitaris de localització interna: 5.000 l/ha, amb un diàmetre màxim d'embocadura de 2 mm.
- La pressió de treball no haurà d'excedir els 30 kg/cm².

PRÀCTICA

RECOL-LECCIÓ

NORMA ESTRUCTA O PROHIBICIÓ

La recol·lecció s'efectuarà en les millors condicions i amb la major atenció per evitar lesions en els fruits que en reduïsquen la qualitat i propicien les infeccions.

No es recol·lectaran fruits banyats.

S'eliminaran els fruits que presenten símptomes de la presència de patògens causants de podridures.

Els fruits hauran de recol·lectar-se en un estat de maduresa que permeti assolir les exigències de qualitat comercial. S'exigirà un índex de maduresa mínim de 6 per a Satsumes i taronges primerenques, de 6,5 per a Clementines i taronges de mitjana estació o tardanes i de 8 per a Fortunes. Els percentatges de suc (respecte del pes total del fruit) requerits s'estableixen en el 40% per a Clementines i el 33% per a taronges, Satsumes i mandarines híbrides. L'índex de color mínim en el moment de la comercialització haurà de superar el valor de +4 per a Satsumes i +6 per a la resta de varietats.

Les categories de cítrics emparades per la denominació de producció integrada seran les establides en el Reglament (CEE) núm. 920/1989, en el qual s'especifiquen les normes de qualitat interna i externa dels fruits.

La fruita entrarà en el magatzem el mateix dia de la recol·lecció.

PRÀCTICA

TRACTAMENT POSTCOLLITA I CONSERVACIÓ

NORMA ESTRUCTA O PROHIBICIÓ

En el cas de desverdiment de la fruita, s'efectuarà amb un flux continu d'etilè a una concentració inferior a 5 mg/l i temperatura de 20-22°C durant un màxim de 60 hores, amb l'objecte de no provocar l'envelliment de la pell.

Les matèries actives i dosis autoritzades per als tractaments postcollita es recullen en l'annex 20.

Quan s'apliquen ceres, es compliran estrictament les condicions per al tractament de superfície de fruites que figuren en les llistes oficials d'additius per a l'elaboració de productes alimentaris.

El processament en el magatzem de les partides de fruita obtingudes per producció integrada haurà d'efectuar-se de manera totalment independent, mantenint-les identificades en tot moment.

RECOMANACIÓ

S'evitaran, en la mesura del possible, els tractaments postrecol·lecció.

Es recomana l'ús de ceres naturals.

- Caudal de aire 50.000 m³/h.
 - La velocitat de salida del aire no deberá exceder los 30 m/seg y la presión de trabajo de 20 Kgr/cm².

En los tratamientos efectuados con pulverizadores hidráulicos con disparadores accionados manualmente, los volúmenes máximos de caldo recomendado son:

- Para agentes parasitarios de localización externa: 2500 l/ha., con un diámetro máximo de boquilla de 1,5 mm.
- Para agentes parasitarios de localización interna: 5000 l/ha., con un diámetro máximo de boquilla de 2 mm.
- La presión de trabajo no deberá exceder los 30 kgs./cm².

PRÁCTICA

RECOLECCIÓN

NORMA ESTRUCTA O PROHIBICIÓ

La recolección se efectuará en las mejores condiciones y con el mayor cuidado para evitar lesiones en los frutos que reduzcan su calidad y propicien las infecciones.

No se recolectarán frutos mojados.

Se eliminarán los frutos que presenten síntomas de la presencia de patógenos causantes de podredumbres.

Los frutos deberán recolectarse en un estado de madurez que permita alcanzar las exigencias de calidad comercial. Se exigirá un índice de madurez mínimo de 6 para satsumas y naranjas tempranas, de 6,5 para clementinas y naranjas de media estación o tardías y de 8 para Fortunes. Los porcentajes de zumo (respecto al peso total del fruto) requeridos se establecen en el 40% para clementinas y el 33% para naranjas, satsumas y mandarinas híbridas. El índice de color mínimo en el momento de la comercialización deberá superar el valor de +4 para satsumas y +6 para el resto de variedades.

Las categorías de cítricos amparadas por la denominación de Producción Integrada serán las establecidas por el Reglamento (CEE) n° 920/89 en el que se especifican las normas de calidad interna y externa de los frutos.

La fruta entrará en el almacén el mismo día de su recolección.

PRÁCTICA

TRATAMIENTO POST-COSECHA Y CONSERVACION

NORMA ESTRUCTA O PROHIBICIÓ

En el caso de desverdización de la fruta, se efectuará con un flujo continuo de etileno a una concentración inferior a 5 mgr/l. y temperatura de 20-22°C durante un máximo de 60 horas, con objeto de no provocar el envejecimiento de la piel.

Las materias activas y dosis autorizadas para los tratamientos post-cosecha se recogen en el anexo XX.

Cuando se apliquen ceras, se cumplirán estrictamente las condiciones para el tratamiento de superficie de frutas que figuran en las listas oficiales de aditivos para la elaboración de productos alimenticios.

El procesamiento en el almacén de las partidas de fruta obtenidas por producción integrada deberá efectuarse de forma totalmente independiente, manteniéndolas identificadas en todo momento.

RECOMENDACIÓN

Se evitará en lo posible los tratamientos post-recolección

Se recomienda el uso de ceras naturales.

PRÀCTICA**TRACTAMENT POSTCOLLITA I CONSERVACIÓ***NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓ*

Es prendran les mesures adequades per a mantenir tots els elements que intervien en el procés d'emmagatzemament i manipulació dels fruits amb la major neteja i asèpsia possibles. Les instal·lacions i maquinària de la línia de confecció del fruit es netejaran i es desinfectaran a l'inici i almenys una vegada cada 15 dies, durant el període de funcionament. Les caixes i els recipients utilitzats en el transport i l'emmagatzemament de la fruita es netejaran i es desinfectaran almenys una vegada a l'any. Com a norma general, tots els elements que puguen afectar la condició dels fruits es netejaran a l'inici de la utilització per a la confecció de productes integrats.

Es procedirà a la desinfecció total de la central hortofructícola una vegada a l'any.

PRÀCTICA**PROTECCIÓ DE L'ENTORN***NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓ*

Es prendran les mesures oportunes per a protegir la flora i fauna de les àrees pròximes a la plantació. Les precaucions que es prenguen en aquest sentit, segons cada situació concreta, hauran de figurar en el llibre de l'explotació.

Es prohibeix l'abocament dels productes agroquímics sobrants i dels líquids procedents de la neteja de la maquinària emprada en els tractaments, a les aigües de canals, séquies, rius, pous, etc.

Els envoltoris, envasos i recipients de productes d'ús agrícola no hauran d'abandonar-se en la parcel·la ni en les immediacions, sinó que es recolliran i s'eliminaran a través dels conductes establits per a l'abocament de residus.

PRÀCTICA**LLIBRE D'EXPLOTACIÓ***NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓ*

Els agricultors que s'incorporen a la producció integrada hauran de proveir-se del llibre d'explotació, segons el model aprovat per la CAPA.

En aquest llibre s'anotaran amb suficient detall totes les labors i incidències del cultiu, en les dates en què s'han realitzat o produït. La posada al dia d'aquest llibre haurà d'efectuar-se almenys setmanalment.

L'agricultor o el tècnic responsable de l'explotació en règim de producció integrada es responsabilitzarà, amb la seua firma, de la veracitat de les operacions registrades en el llibre.

Aquest llibre estarà sempre disponible per a la inspecció per part de l'entitat de certificació i control (ECC) de la producció integrada corresponent, o pels serveis oficials. Amb aquesta finalitat, podrà ser reclamat en qualsevol moment i sense avís previ.

Al llibre d'explotació caldrà adjuntar la documentació que acredite les pràctiques de cultiu (factures, etc.), i també els resultats de les anàlisis exigides. La ECC i l'Administració tindran lliure accés a les parcel·les de producció integrada per efectuar les comprovacions oportunes.

PRÁCTICA**TRATAMIENTO POST-COSECHA Y CONSERVACION***NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓN*

Se tomarán las medidas adecuadas para mantener todos los elementos que intervien en el proceso de almacenamiento y manipulación de los frutos con la mayor limpieza y asepsia posibles. Las instalaciones y maquinaria de la línea de confección del fruto se limpiarán y desinfectarán al inicio y al menos una vez cada 15 días, durante el período de funcionamiento. Los cajones y recipientes utilizados en el transporte y almacenamiento de la fruta se limpiarán y desinfectarán al menos una vez al año. Como norma general, todos aquellos elementos que puedan afectar la condición de los frutos se limpiarán al inicio de su utilización para la confección de productos integrados.

Se procederá a la desinfección total de la central hortofructícola una vez al año.

PRÁCTICA**PROTECCION DEL ENTORNO***NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓN*

Se tomarán las medidas oportunas para proteger la flora y fauna de las áreas próximas a la plantación. Las precauciones que se adopten en este sentido, en función de cada situación concreta, deberán figurar en el libro de la explotación.

Se prohíbe el vertido de los productos agroquímicos sobrantes y de los líquidos procedentes de la limpieza de la maquinaria empleada en los tratamientos, a las aguas de canales, acequias, rios, pozos, etc....

Los envoltorios, envases y recipientes de productos de uso agrícola no deberán abandonarse en la parcela ni en sus inmediaciones, sino que se recogerán y eliminarán a través de los cauces establecidos para el vertido de residuos.

PRÁCTICA**LIBRO DE EXPLOTACION***NORMA ESTRICTA O PROHIBICIÓN*

Los agricultores que se incorporen a la Producción Integrada, deberán proveerse del libro de explotación, según el modelo aprobado por la CAPA.

En este libro se anotarán con suficiente detalle todas las labores e incidencias del cultivo, en las fechas en que se han realizado o producido. Su puesta al día deberá efectuarse al menos semanalmente.

El agricultor o el técnico responsable de la explotación en régimen de producción integrada se responsabilitzarà, con su firma, de la veracidad de las operaciones registradas en el libro.

Este libro estará siempre disponible para su inspección por la entidad de Control y Certificación (ECC) de la Producción Integrada correspondiente, o por los Servicios Oficiales. A tal efecto podrá reclamarse en cualquier momento y sin aviso previo.

Al libro de explotación deberá adjuntarse la documentación que acredite las prácticas de cultivo (facturas etc...) así como los resultados de los análisis exigidos. La ECC y la Administración tendrán libre acceso a las parcelas de Producción Integrada para efectuar las comprobaciones oportunas.

ANNEX I

QUADRE 1.- COMPORTAMENT AGRONÒMIC DE PATRONS FRONT A CONDICIONS ECOLÒGIQUES ADVERSES (FISIOPATIES)

PATRONS	CALCÀRIA	SALINITAT	EMBASSAMENT	GELADES
CITRANGE TROYER	Sensible	Sensible	Sensible	Resistent
CITRANGE CARRIZO	Sensible	Sensible	Resistent	Resistent
SWINGLE CITRUMELO CPB 4475	Molt sensible	Resistència mitjana	Molt resistent	Resistent
PONCIRUS TRIFOLIATA	Molt sensible	Molt sensible	Molt resistent	Molt resistent
TARONGER AMARG	Resistent	Resistència mitjana	Sensible	Resistent
TARONGER DOLÇ	Molt sensible	Resistència mitjana	Sensible	Resistent
MANDARINER CLEOPATRA	Resistent	Molt Resistent	Resistent	Resistent
MANDARINER COMÚ	Resistent	Resistència mitjana	Resistència mitjana	Molt sensible
CITRUS MACROPHYLLA	Resistent	Resistent	Resistent	Sensible
CITRUS TAIWANICA	Resistent	Resistent	Resistent	Sensible
CITRUS VOLKAMERIANA	Resistent	Resistència mitjana	Resistent	Resistent
FORNER-ALCAIDE NÚM. 5	Resistència mitjana	Resistència mitjana	Resistent	Resistent
FORNER ALCAIDE NÚM. 2.418	Resistent	Resistència mitjana	Resistent	Resistent

*****

ANEXO I

COMPORTAMIENTO AGRONOMICO DE PATRONES FRENTE A CONDICIONES ECOLOGICAS ADVERSAS (FISIOPATIAS).

PATRONES	CALIZA	SALINIDAD	ENCHARCAMIENTO	HELADAS
CITRANGE TROYER	Sensible	Sensible	Sensible	Resistente
CITRANGE CARRIZO	Sensible	Sensible	Resistente	Resistente
SWINGLE CITRUMELO CPB 4475	Muy sensible	Resistencia media	Muy resistente	Resistente
PONCIRUS TRIFOLIATA	Muy sensible	Muy sensible	Muy resistente	Muy resistente
NARANJO AMARGO	Resistente	Resistencia media	Sensible	Resistente
NARANJO DULCE	Muy sensible	Resistencia media	Sensible	Resistente
MANDARINO CLEOPATRA	Resistente	Muy resistente	Sensible	Resistente
MANDARINO COMUN	Resistente	Resistencia media	Resistencia media	Resistente
CITRUS MACROPHYLLA	Resistente	Resistente	Resistencia media	Muy sensible
CITRUS TAIWANICA	Resistente	Resistente	Resistencia media	Sensible
CITRUS VOLKAMERIANA	Resistente	Resistencia media	Resistente	Resistente
FORNER-ALCAIDE N° 5	Resistencia media	Resistencia media	Resistente	Resistente
FORNER ALCAIDE N° 2418	Resistente	Resistencia media	Resistente	Resistente

ANNEX II

QUADRE 2.- COMPORTAMENT AGRONÒMIC DE PATRONS FRONT A LES PLAGUES I MALALTIES MÉS IMPORTANTS

PATRONS	VIROSIS			VIROIDES		FONGS	NEMATODES
	TRISTESA	PSORIASI	WOODY GALL	EXOCORTICALS	XILOPOROSIS		
						<i>Phytophthora spp.</i>	<i>Tylenchulus semipenetrans</i>
CITRANGE TROYER	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Sensible	Tolerant	Resistent	Sensible
CITRANGE CARRIZO	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Sensible	Tolerant	Resistent	Sensible
SWINGLE CITRUMELO CPB 4475	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Molt resistent	Resistent
PONCIRUS TRIFOLIATA	Resistent	Tolerant	Tolerant	Sensible	Tolerant	Molt resistent	Resistent
TARONGER AMARG	Molt sensible (1)	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Resistent	Sensible
TARONGER DOLÇ	Tolerant	Sensible	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Molt sensible	Sensible
MANDARINER CLEOPATRA	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Resistencia mitjana	Sensible
MANDARINER COMÚ	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Sensible	Molt sensible	Sensible
CITRUS MACROPHYLLA	Sensible (1)	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Sensible	Molt resistent	Sensible
CITRUS TAIWANICA	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Resistencia mitjana	Sensible
CITRUS VOLKAMERIANA	Tolerant	Tolerant	Sensible	Tolerant	Sensible	Molt sensible	Sensible
FORNER-ALCAIDE NÚM. 5	Resistent					Resistent	Resistent
FORNER-ALCAIDE NÚM. 2.418	Tolerant					Resistencia mitjana	Sensible

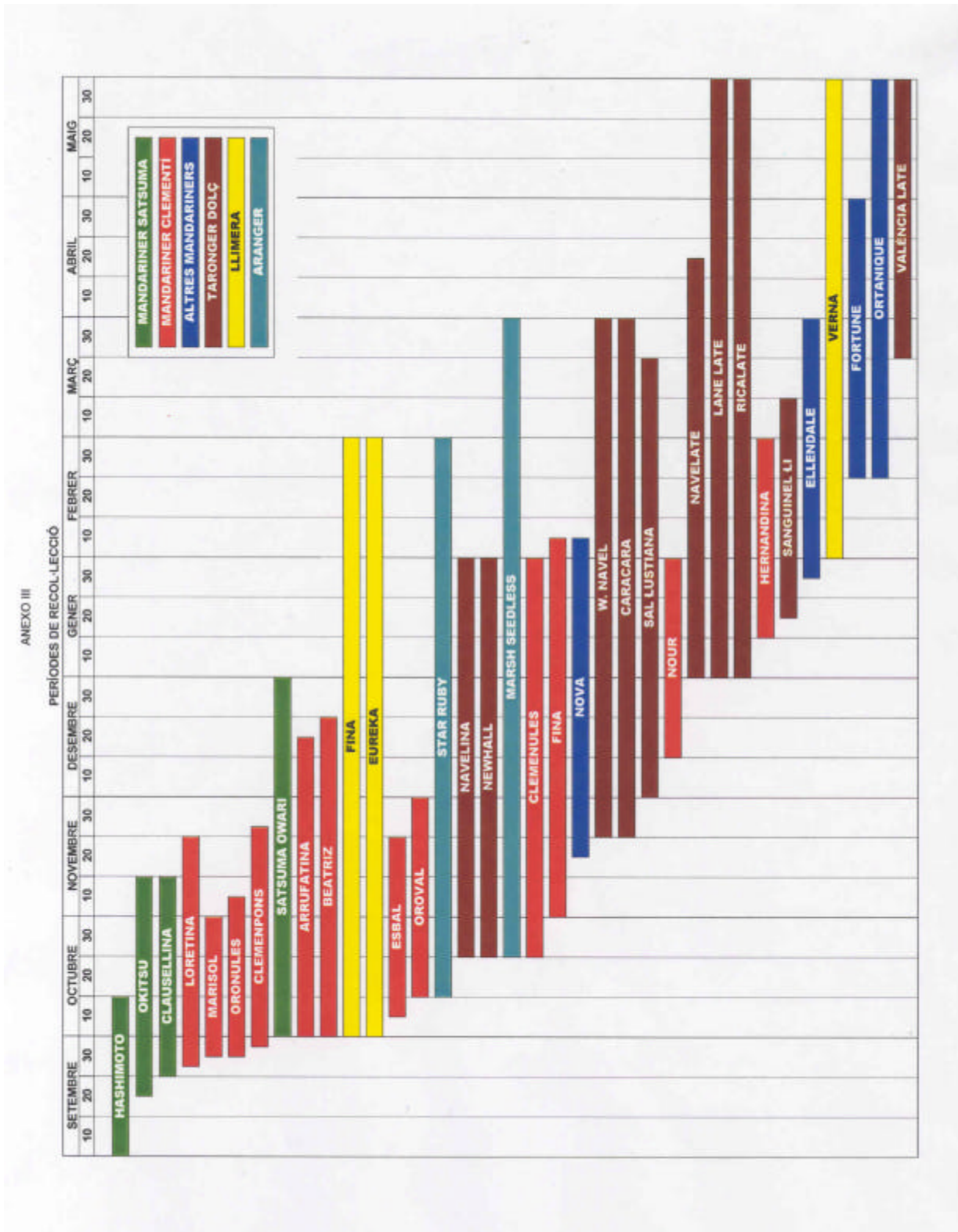
(1) Formen combinacions tolerants quan s'empellen amb varietats de llimera.

ANEXO II

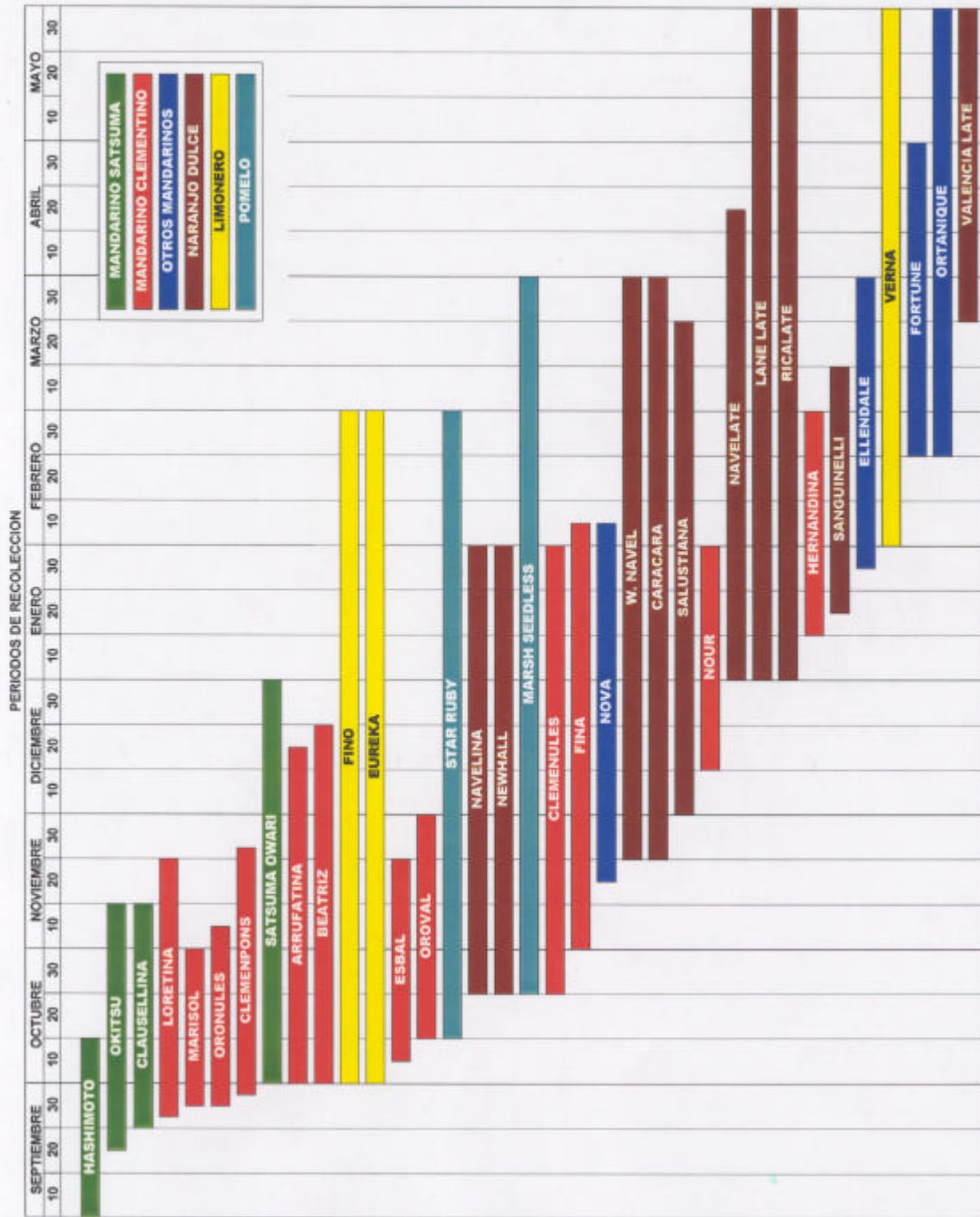
COMPORTAMIENTO AGRONÓMICO DE PATRONES FRENTE A LAS PLAGAS Y ENFERMEDADES MÁS IMPORTANTES.

PATRONES	VIROSIS			VIROIDES		HONGOS	NEMATODOS
	TRISTEZA	PSORIASIS	WOODY GALL	EXOCORTIS	XILOPOROSIS		
						<i>Phytophthora spp.</i>	<i>Tylenchulus semipenetrans</i>
CITRANGE TROYER	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Sensible	Tolerante	Resistente	Sensible
CITRANGE CARRIZO	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Sensible	Tolerante	Resistente	Sensible
SWINGLE CITRUMELO CPB 4475	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Muy resistente	Resistente
PONCIRUS TRIFOLIATA	Resistente	Tolerante	Tolerante	Sensible	Tolerante	Muy resistente	Resistente
NARANJO AMARGO	Muy sensible (1)	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Resistente	Sensible
NARANJO DULCE	Tolerante	Sensible	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Muy sensible	Sensible
MANDARINO CLEOPATRA	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Resistencia media	Sensible
MANDARINO COMUN	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Sensible	Muy sensible	Sensible
CITRUS MACROPHYLLA	Sensible (1)	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Sensible	Muy resistente	Sensible
CITRUS TAIWANICA	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Tolerante	Resistencia media	Sensible
CITRUS VOLKAMERIANA	Tolerante	Tolerante	Sensible	Tolerante	Sensible	Muy sensible	Sensible
FORNER-ALCAIDE N° 5	Resistente					Resistente	Resistente
FORNER ALCAIDE N° 2418	Tolerante					Resistencia media	Sensible

(1) Forman combinaciones tolerantes cuando se injertan con variedades de limonero.

ANEXO III

ANNEX IV

NOMBRE D'EMISSORS PER ARBRE EN REG PER DEGOTEIG

EDAT DE L'ARBRE (anys)	TIPUS DE SÒL			
	ARGILÓS	FRANC	ARENÓS	PEDREGÓS
1 - 2	1	1	1 - 2	2
3 - 4	1	2	2 - 4	4
5 - 6	2	4	4 - 6	6
7 - 8	2 - 4	4 - 6	6 - 8	8
> 8	4	6	8	8 - 12

ANNEX V

FREQUÈNCIA DE REG RECOMANADA EN SISTEMES LOCALITZATS

ÈPOCA	TIPUS DE SÒL			
	ARGILÓS	FRANC	ARENÓS	PEDREGÓS
PRIMAVERA	D - 2 V.P.S. MA - 1 V.P.S.	D - 3 V.P.S. MA - 2 V.P.S.	D - DIARI MA - 3 V.P.S.	D - 1-2 V.P.D. MA - DIARI
ESTIU	D - 3 V.P.S. MA - 2 V.P.S.	D - DIARI MA - 3 V.P.S.	D - DIARI MA - DIARI	D - 2-3 V.P.D. MA - DIARI
TARDOR	D - 2 V.P.S. MA - 1 V.P.S.	D - 3 V.P.S. MA - 2 V.P.S.	D - DIARI MA - 3 V.P.S.	D - 1-2 V.P.D. MA - DIARI

VPS - VEGADES PER SETMANA

VPD - VEGADES PER DIA

D - SISTEMA DE REG PER DEGOTEIG

MA - SISTEMA DE REG PER MICROASPERSIÓ

ANNEX VI

CÀLCUL DE LES NECESSITATS D'AIGUA EN EL REG LOCALITZAT

El volum diari d'aigua que s'ha d'aportar a la plantació de cítrics expressat en l/m^2 (mm) s'obté per la fórmula següent:

$$ETc = K \cdot Eo$$

on:

ETc: és l'evapotranspiració del cultiu en l/m^2 (mm) que expressa el consum d'aigua per unitat de superfície cultivada.

Eo = Evaporació de l'aigua del tanc expressada en mm/dia.

K: és un coeficient corrector que s'obté del producte $Kp \cdot Kc$, on Kp és el coeficient corrector de la lectura del tanc, corresponent a la ubicació d'aquest, i Kc és el coeficient de cultiu definit per l'expressió $Kc = 0,046 + (0,089 \cdot PAs)$ on PAs és el percentatge d'àrea ombrejada per la planta.

$$PAs = \frac{\text{àrea ombrejada (m}^2\text{)}}{\text{marc de plantació (m}^2\text{)}} \times 100$$

ANNEX VII
NIVELLS DE DEFICIÈNCIA EN L'ANÀLISI FOLIAR

Nitrogen (%)	< 2.30
Fòsfor (%)	< 0.10
Potasi (%)	< 0.50
Calci (%)	< 1.60
Magnesi (%)	< 0.15
Sofre (%)	< 0.14
Ferro (ppm)	< 35
Zinc (ppm)	< 14
Manganés (ppm)	< 12
Bor (ppm)	< 21
Coure (ppm)	< 3
Molibdé (ppm)	< 0.06

ANNEX VIII

Factors de correcció per a l'adobament fosforat d'acord amb les anàlisis de sòl i foliar

Nivell de P en el sòl	Nivell de P foliar	% Carbonat càlcic		
		0 - 2	2 - 20	> 20
Molt baix	MB	+ 100	+ 120	+ 140
	B	+ 80	+ 100	+ 120
	N	+ 60	+ 80	+ 100
Baix	MB	+ 80	+ 100	+ 120
	B	+ 60	+ 80	+ 100
	N	+ 40	+ 60	+ 80
Normal	B	+ 20	+ 30	+ 40
	N	-	+ 10	+ 20
	A	- 20	- 10	-
Alt	N	- 60	- 50	- 40
	A	- 100	- 100	- 60
	MA	- 100	- 100	- 100
Molt alt	N	- 80	- 70	- 60
	A	- 100	- 100	- 100
	MA	- 100	- 100	- 100

+ : % increment de les dosis anuals d'adobament

- : % reducció de les dosis anuals d'adobament

ANNEX IX

Factors de correcció per a l'adobament potàsic d'acord amb les anàlisis de sòl i foliar

Nivell de K en el sòl	Nivell de K foliar	Tipus de sòl		
		Arenós	Franc	Argilós
Molt baix	MB	+ 100	+ 110	+ 120
	B	+ 80	+ 90	+ 100
	N	+ 60	+ 70	+ 80
Baix	MB	+ 50	+ 60	+ 70
	B	+ 40	+ 50	+ 60
	N	+ 30	+ 40	+ 50
Normal	B	+ 20	+ 30	+ 40
	N	-	-	-
	A	- 50	- 40	- 30
Alt	N	- 100	- 90	- 80
	A	- 100	- 100	- 100
	MA	- 100	- 100	- 100
Molt alt	N	- 100	- 100	- 100
	A	- 100	- 100	- 100
	MA	- 100	- 100	- 100

+ : % increment de les dosis anuals d'adobament

- : % reducció de les dosis anuals d'adobament

ANNEX X

DOSIS MÀXIMES D'ADOBAMENT PERMESES PER A ARBRES JOVES

Edat de la plantació Anys	Nitrogen (N) g/arbre	Fòsfor (P ₂ O ₅) g/arbre	Potasi (K ₂ O) g/arbre
1	40	10	10
2	80	20	20
3	120	30	40
4	160	40	80
5	240	50	100
6	320	60	120

ANNEX XI

APORTACIÓ DE NITROGEN PER PART DE L'AIGUA DE REG

Per calcular la quantitat aproximada de nitrogen per hectàrea aportat per l'aigua de reg segons la concentració en ió nitrat, pot utilitzar-se la fórmula següent:

$$\text{kg N/ha} = \frac{[\text{NO}_3^-] \times V_r \times 22.6}{100.000} \times F$$

on

[NO₃⁻] : és la concentració de nitrat en l'aigua de reg expressada en ppm (parts per milió = mg/l)

V_r : volum total de reg en m³/ha

22.6 : percentatge de riquesa en N del NO₃⁻

F : factor que depèn de l'eficiència del reg i considera la pèrdua d'aigua

ANNEX XII

NITROGEN PROCEDENT DE LA MATÈRIA ORGÀNICA DEL SÒL

Matèria orgànica del sòl (%)	Nitrogen anual disponible (kg/ha)		
	Arenós	Franc	Argilós
0'5	10 - 15	7 - 12	5 - 10
1'0	20 - 30	15 - 25	10 - 20
1'5	30 - 45	22 - 37	15 - 30
2'0	40 - 60	30 - 50	20 - 40
2'5	--	37 - 62	25 - 50
3'0	--	--	30 - 60

ANNEX XIII

**PRINCIPALS ADOBS NITROGENATS SOLUBLES
UTILITZATS EN FERTIRRIGACIÓ**

	TIPUS D' ADOB	RIQUESA	SOLUBILITAT(g/l)	
			0°C	20°C
NITROGENATS	Urea	46 % N	780	1190
	Nitrat amònic	33,5 % N	900	1185
	Nitrat càlcic	15,5 % N	1020	1670
	Sulfat amònic	20,6 % N	380	700
FOSFORATS	Àcid fosfòric	75 % P ₂ O ₅	Totes les proporcions	
	Fosfat monoamònic	50 % P ₂ O ₅	102	225
	Fosfat diamònic	46 % P ₂ O ₅	198	413
POTÀSICS	Sulfat potàsic	50 % K ₂ O	32	67
	Nitrat potàsic	44 % K ₂ O	96	195
	Clorur potàsic	60 % K ₂ O	130	277

ANNEX XIV

APORTACIONS MÀXIMES DE METALLS PESANTS AL SÒL

ELEMENT	APORTACIÓ MÀXIMA (kg/ha/any)
Cadmi	0,15
Mercuri	0,1
Plom	15
Níquel	3
Zinc	30
Coure	12

ANNEX XV

CONCENTRACIONS MÀXIMES DE METALLS PESANTS PERMESES EN EL SÒL

ELEMENT	CONCENTRACIÓ MÀXIMA (mg/kg de sòl)
Cadmi	3
Mercuri	1,5
Plom	150
Níquel	75
Zinc	300
Coure	140

ANNEX XVI

EFECTES DELS PRINCIPALS TIPUS D'ADOBES

	Riquesa en N (%)	Reacció en el sòl	Reacció en la planta	Efecte sobre l'estructura del sòl
ADOBS NITROGENATS				
Sulfat amònic	20,6	Acidificant	Tòxic a dosis altes	Adversa *
Clorur amònic	24	Acidificant	Tòxic	Adversa *
Nitrat càlcic	15,5	Alcalinitzant	----	Favorable
Nitrat sòdic	16	Alcalinitzant	Tòxic a dosis mitjanes-altes	Adversa *
Nitrat potàsic	13,8	Neutra	----	----
Nitrat amònic	33,5	Neutra	----	Adversa *
Nitrosulfat amònic	26	Acidificant	----	Adversa *
Nitrocalamònic	20,5	Alcalinitzant	----	Favorable
Urea	46	Neutra	----	Adversa *
ADOBS FOSFORATS				
	Riquesa en P ₂ O ₅ (%)			
Àcid fosfòric	75	Acidificant	----	----
Fosfat monoamònic	50	Neutra	----	Adversa *
Fosfat biamònic	46	Neutra	----	Adversa *
Superfosfat de calç	19	Neutra	----	Favorable
Fosforites	12	Neutra	----	Favorable
ADOBS POTÀSICS				
	Riquesa en K ₂ O (%)			
Sulfat potàsic	50	Neutra	----	----
Nitrat potàsic	44	Neutra	----	----
Clorur potàsic	60	Neutra	Tòxic	----

* Els efectes adversos d'aquests adobaments sobre l'estructura del sòl només es produeixen en sòls pobres en calci.

ANNEX XVII

ELECCIÓ DE L'ADOB SEGONS EL TIPUS DE SÒL

	Sòls neutres i alcalins no calcaris	Sòls alcalins calcaris	Sòls àcids	Sòls salins
Fertilitzants nitrogenats	Nitrocalamon Nitrat càlcic	Sulfat amònic Nitrosulfat amònic Nitrat amònic Urea	Nitrocalamon Nitrat càlcic	Nitrocalamon Nitrat càlcic Nitrat amònic Urea
Fertilitzants fosforats	Superfosfat de calç	Fosfat monoamònic Fosfat diamònic	Fosforites	Superfosfat de calç Fosfat monoamònic Fosfat diamònic
Fertilitzants potàssics	Sulfat potàssic Nitrat potàssic	Sulfat potàssic Nitrat potàssic	Nitrat potàssic	Nitrat potàssic

ANNEX XVIII

HERBICIDES AUTORITZATS PER AL CONTROL DE MALES HERBES EN CÍTRICS

Màxim 1 tractament per any: bromacil, diuron, napropamida, norflurazon, pendimentalina, simazina, terbacil, terbutilazina, terbutrina, trifluralina.

Màxim 2 tractaments per any: fluroxipir (1), glifosat 18% + MCPA 18% (2), oxifluorfén.

Més de 2 tractaments per any: dicuat (3), glifosat, glufosinat, paraquat (3), sulfosat.

- (1) No l'utilitzeu en plantons de menys de 4 anys.
- (2) Utilitzeu només la mescla en formulacions registrades.
- (3) No l'utilitzeu en aplicacions a volum ultrabaix.

ANNEX XIX

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT

Plaga	Estimació del risc	Època crítica	Criteri d'intervenció recomanat	Control químic (matèries actives)	Control biològic	Mètodes culturals i altres
Acar roig <i>Panonychus citri</i> Mc Gregor	Observació de formes mòbils de <i>P. citri</i> en 100 fulles de l'última brotada que estiguen completament desenvolupades, preses a l'atzar en un itinerari representatiu de la parcel·la (2 fulles/arbre). Observació de fitoseïds en 50 fulles adultes preses de l'interior dels mateixos arbres (1 fulla/arbre).	Final d'estiu	No tracteu quan hi haja més d'un 30% de fulles amb fitoseïds. Si n'hi ha menys del 30%, tracteu quan: a) Hi haja més del 20% de fulles ocupades per <i>P. citri</i> (època crítica: agost-octubre). b) Més del 80% de fulles amb <i>P. citri</i> (la resta de l'any).	Oli mineral d'estiu Dicofof Hexitiazox Fenbutestan Tebufenpirad Amitraz Màxim 1 aplicació/any	<i>Amblyseius californicus</i> <i>Fuseius stipulatus</i> <i>Phytoseiulus persimilis</i> <i>Conventzia psociformis</i> <i>Stethorus punctillum</i>	
Aranya roja <i>Tetranychus urticae</i> Koch	Observació de formes mòbils en 100 fulles de l'última brotada que estiguen completament desenvolupades, preses a l'atzar en un itinerari representatiu de la parcel·la (2 fulles/arbre). Observació de formes mòbils en 100 fruits abans del canvi de color (2 fruits/arbre).	Maig-Octubre (fulles) Estiu (fruits)	10% de fulles amb formes mòbils o 2% de fruits amb formes mòbils en el verol	Dicofof Hexitiazox Fenbutestan Tebufenpirad Màxim 2 aplicacions/any	<i>Phytoseiulus persimilis</i> <i>Amblyseius californicus</i> <i>Stethorus punctillum</i>	
Acar de les meravelles <i>Aceria Eriophyes</i> (= <i>sheldoni</i>) Ewing	Observació de brots afectats de l'última brotada (4 brots/arbre en 25 arbres). En la brotada de primavera quan els brots tenen menys de 5 cm, i a l'estiu abans de l'inici de la brotada.	Brotada de primavera Estiu abans de la brotada d'agost	30% de brots amb danys	Màxim 2 aplicacions/any Bromopropilat (Primavera) Oli mineral d'estiu Màxim 1 aplicació/any		
Poll gris <i>Parlatoria pergandii</i> Comst	Observació en el moment de la recol·lecció de 200 fruits, a l'atzar, amb control del % de fruits afectats. En les èpoques crítiques s'efectuaran mostreigs periòdics per determinar el màxim de formes sensibles. Immediatament abans del màxim de formes sensibles de 2a generació, observació del % d'infestació en fruits (200 fruits a l'atzar en 50 arbres, 4 fruits/arbre).	1a generació: final de maig a mitjan juny 2a generació: final d'agost a setembre	Si s'observa més d'un 2% de fruita atacada en collita anterior, tracteu al màxim de formes sensibles de la generació. Si en collita pendent en 2a generació s'observa presència de plaga en més del 2% dels fruits, tracteu en 2a generació, amb oli al màxim de formes sensibles.	Oli mineral d'estiu Clorpirifòs Metil-Primifòs Piriproxiifèn Els plaguicides de síntesi només per a la 1a gen. Per a la 2a gen., només oli mineral. Màxim 1 aplicació per any.	<i>Aphytis hispanicus</i> <i>Encarsia inquirenda</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Lindorus lophanthae</i>	Esporgada d'aeració
Serpeta <i>Comoaopsis beckii</i> Newman <i>Insulaspis gloverii</i> Packard	Observació en el moment de la recol·lecció de 200 fruits, a l'atzar, amb control del % de fruits afectats. En les èpoques crítiques s'hi efectuaran mostreigs periòdics per determinar el màxim de formes sensibles. Immediatament abans del màxim de formes sensibles de 2a generació, observació del % d'infestació en fruits (200 fruits a l'atzar en 50 arbres, 4 fruits/arbre).	1a generació: final de maig a mitjan juny 2a generació: final d'agost a setembre	Si s'observa més d'un 2% de fruita atacada en collita anterior, tracteu al màxim de formes sensibles de la generació. Si en collita pendent en 2a generació s'observa presència de plaga en més del 2% dels fruits, tracteu en 2a generació amb oli al màxim de formes sensibles.	Oli mineral d'estiu Clorpirifòs Metil-Primifòs Piriproxiifèn Els plaguicides de síntesi només per a la 1a gen. Per a la 2a gen., només oli mineral. Màxim 1 aplicació per any.	<i>Aphytis leptosaphes</i> <i>Encarsia elongata</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i>	Esporgada d'aeració
Poll roig de Califòrnia <i>Aonidiella aurantii</i> Maskell	Observació en el moment de la recol·lecció de 200 fruits, a l'atzar, amb control del % de fruits afectats. En les èpoques crítiques s'efectuaran mostreigs periòdics per determinar el màxim de formes sensibles. Utilització de paranys cromotòpics i sexuals. Es recomana l'ús de la integral tèrmica.	1a generació: maig 2a generació: agost	En presència de fruita atacada en collita anterior, tracteu en la 1a gen. al màxim de formes sensibles. En presència de plaga en collita pendent, tracteu en 2a gen. al màxim de formes sensibles.	Oli mineral d'estiu Metidation Clorpirifòs Piriproxiifèn Els plaguicides de síntesi només per a la 1a gen. Per a la 2a gen., només oli mineral. Màxim 2 aplicacions per any.	<i>Aphytis melinus</i> <i>Aphytis spp.</i>	Esporgada d'aeració
Poll blanc <i>Aspidiotus nerii</i>	Observació en el moment de la recol·lecció de 200 fruits, a l'atzar, amb control del % de fruits afectats.	1a generació: abril-maig	Si s'observa més del 2% de fruita atacada en collita anterior, tracteu al màxim de formes sensibles en 1a generació.	Oli mineral d'estiu Metil-Primifòs (només 1a gen.) Clorpirifòs (només 1a gen.)	<i>Aphytis chilensis</i> <i>Aphytis spp.</i> <i>Encarsia citrina</i>	Esporgada d'aeració

Bouche	En les èpoques crítiques s'hi efectuaran mostreigs periòdics per determinar el màxim de formes sensibles.	2a generació: juliol	Si en collita pendent s'observa més d'un 5% de fruita atacada, tracteu al màxim de fruites sensibles en 2a generació.	Priproxifén Màxim 1 aplicació/any	<i>Lyndorus lophanthae</i>	
Caparreta <i>Saissetia oleae</i> Olivier	Observació de 100 fulles i 100 porcions de branca (entrenusos) per avaluar-ne poblacions i determinar el màxim de formes sensibles, en 50 arbres (2 unitats de mostra/arbre).	1a generació: febrer-març 2a generació: juliol-agost	Es tractarà amb preferència en la 1a generació, fins a l'estat L3, quan se sobrepassaran 3 larves/fulles+entrenusos. En 2a generació, quan s'assolirà el 100% d'ous avivats, amb el mateix llindar anterior.	Oli mineral d'estiu Priproxifén Màxim 1 aplicació/any	<i>Scutellista cyanea</i> <i>Metaphycus spp.</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Verticillium lecanii</i>	Esporgada d'aeració
Cotonet <i>Planococcus citri</i> Risso	Observació de la presència sobre fruits. Si es detecta amb una certa abundància, realitzeu valoracions de 200 fruits en 50 arbres (4 fruits/arbre)	maig-octubre	Utilitzeu la lluita biològica per solta de fauna útil al maig-juny. Si no n'hi ha prou, recorreu a la lluita química quan se sobrepassi el 20% de fruits atacats.	Oli mineral d'estiu Metil-Pirimifos Clorpirifos Metil-Clorpirifos Màxim 1 aplicació/any	Solta de fauna auxiliar: <i>Cryptolaemus mountrouzieri</i> <i>Leptomastix dactilopii</i> <i>Leptomastixodea abnormis</i>	
Coxinilla acanalada <i>Icerya purchasi</i> Mask			No s'aconsella aplicació química	Màxim 1 aplicació/any	<i>Rodolia cardinalis</i>	
Mosca blanca dels cítrics <i>Alleurothrixus floccosus</i> Mask.	Observeu 100 brots tendres en 50 arbres (2 brots/arbre) i anoteu els brots atacats i la taxa de parasitisme.	Brotades d'estiu i tardor.	Intervenui químicament quan se sobrepassi el 20% de brots atacats i la taxa de parasitisme siga baixa (<60%).	Oli mineral d'estiu Oli + Eiton Buprofecin Màxim 2 aplicacions/any	<i>Cales noacki</i> <i>Amitus spiniferus</i>	
Mosca blanca dels cítrics <i>Alleurothrixus floccosus</i> Mask.	Observeu 100 brots tendres en 50 arbres (2 brots/arbre) i anoteu els brots atacats i la taxa de parasitisme.	Brotades d'estiu i tardor.	Intervenui químicament quan se sobrepassi el 20% de brots atacats i la taxa de parasitisme siga baixa (<60%).	Oli mineral d'estiu Oli + Eiton Buprofecin Màxim 2 aplicacions/any	<i>Cales noacki</i> <i>Amitus spiniferus</i>	
Pugons <i>Aphis spiraeicola</i> Patch <i>Aphis gossypii</i> Glover <i>Myzus persicae</i> Sulzer <i>Toxoptera aurantii</i> (B. de F.)	Observeu 100 brots tendres en 50 arbres (2 brots/arbre) i anoteu els brots atacats. Col·locació de plaques cromotòpiques.	Des de mitjan abril fins a mitjan juny (brotada de primavera). A vegades en brotada de tardor (set-oct.)	Tracteu quan se sobrepassen els llindars següents: <i>A. spiraeicola</i> : 10% de brots afectats <i>T. aurantii</i> , <i>A. gossypii</i> i <i>M. persicae</i> : 30% de brots afectats. Normalment només cal intervenir en la varietat Clemenules, empeltades i plantons.	Màxim 2 aplicacions/any Benfurcarb Carbosulfan Dimetoat Propoxur Màxim 2 aplicacions/any	Afidids Coccinèl·lids Crisòpids	
Mosca de la fruita <i>Ceratitís capitata</i> Wied.	Mesurar el nivell de població mitjançant paranyes alimentaris i sexuals. Observació dels primers fruits picats.	Des d'immediatament abans del verol (set-des., o abril-maig)	Captures en parany alimentaris de més de 0,5 mosques/mosquer/dia, abans del verol, i/o presència de fruita picada. Vigileu especialment les varietats extraprimerenques i les tardanes al final de campanya.	Polvorització esquer de proteïna hidrolitzada amb malatron o tricolorfon		Eliminació de fruita picada al sòl. Control de fruiters hostes dels volsants. Captures massives per parany.
Tinya de la llimera <i>Prays citri</i> Mill	Seguiment del vol amb paranyes de feromones sexuals. Observació de la fenologia. Observació del grau d'atac en flors i fruits acabats de qualitar (300 elements florals en 30 arbres).	a) Final de primavera-inici d'estiu (abril-juny) b) Tardor (set-	Quan hi haja més d'un 50% de flor oberta en floració important i se sobrepassi el 5% de flors + fruits malmesos, o s'observe més del 10% de botons florals i capolls amb posta	<i>Bacillus thuringiensis</i> (repetiu l'aplicació als 7-8 dies) Clorpirifos (màxim aplicació/any)		

Mínadora dels cítrics <i>Phyllocnistis citrella</i> Stainton	Observació de brots receptius atacats (100 brots en 50 arbres, 2 brots/arbre)	octl.) Brotades d'estiu i tardor.	No realitzeu aplicacions químiques en arbres en plena producció. En plantons i empelts, aplicació a partir de la 2a brotada quan se n'observe la presència. Aplicació en brots entre 3-5 cm.	Abamectina Azadiractina (pintada al tronc) Imidacloprid (pintada al tronc o en aigua de reg)	<i>Pnigallo</i> sp. <i>Cirrospilus nearlynchus</i> <i>Cirrospilus vittatus</i> <i>Agonaspis citricola</i> <i>Citrostichus phyllocnistoides</i> <i>Quadrastichus</i> spp. <i>Semilachar petiolatus</i>	Control de brotada mitjançant anemx de reg, i adobament esporgada
Barreneia <i>Ectomyelois ceratoniae</i> Zell Xinxxa verda dels cítrics <i>Calocoris trivialis</i> Costa	Observació de danys en brots tendres. Mètode de colpejament de branques.	març-abril (fulles 1/3 del normal)	No se'n recomana aplicació. Eviteu la presència de cotonet per mitjà de soltes de fauna auxiliar	Dimetoat Malatoin Màxim 1 aplicació/any		Retirada de fruits caiguts
Mosquit verd <i>Empoasca decipiens</i> Paoli Formigues	Col·locació de paranys cromotòpics grossos a partir d'agost. Observació de la presència	A final d'estiu-tardor (setembre)	Observació de primers danys en brots tendres Presència de captures en paranys, a màxim de captures.	Dimetoat Malatoin Màxim 1 aplicació/any Aplicacions localitzades als formiguers amb diazinon o foxim		Eliminació de plagues que segreguen melassa. Barreres de protecció al tronc.
Caragols i bavoses	Observació de la presència		Nivells elevats de plaga	Aplicacions al sòl d'esquers de metaldehid o de metiocarb, o de sulfat de ferro Oxiclorur de coure Fosetil-AI Màxim 1 aplicació/any		Làmines de coure aplicades al tronc Alçar branques per encanyissada i mantenir, si és possible, la coberta vegetal
Aiguat <i>Phytophthora</i> sp.	Observació de precipitacions, temperatura i de l'atac en fruits en les parts baixes de l'arbre	Tardor	Per les tardors plujoses; aplicacions a la meitat inferior de l'arbre dins de les 48 hores posteriors la pluja o quan es preveuen pluges.	Oxiclorur de coure (al tronc i la zona malmesa) Fosetil-AI (fòliar) Metalaxil (grànuls al sòl) Màxim 2 aplicacions/any.		Aeració de coll i anell principal. Evitar embassaments.
Podridura del coll <i>Phytophthora</i> sp.	Observació de lesions al tronc i símptomes a les fulles	Primavera i tardor	Amb presència de símptomes, aplicacions en les èpoques de brotada de primavera i tardor			Sanejament dels xaneres i protecció de talls d'esporgada.
<i>Alternaria alternata</i>	Observació de lesions en fulles i fruits	Primavera i tardor	Presència de símptomes	Mancozeb		

ANEXO IV

NUMERO DE EMISORES POR ARBOL EN RIEGO POR GOTEO

EDAD DEL ARBOL (años)	TIPO DE SUELO			
	ARCILLOSO	FRANCO	ARENOSO	GRAVOSO
1 - 2	1	1	1 - 2	2
3 - 4	1	2	2 - 4	4
5 - 6	2	4	4 - 6	6
7 - 8	2 - 4	4 - 6	6 - 8	8
> 8	4	6	8	8 - 12

ANEXO V

FRECUENCIA DE RIEGO RECOMENDADOS EN SISTEMAS LOCALIZADOS

EPOCA	TIPO DE SUELO			
	ARCILLOSO	FRANCO	ARENOSO	GRAVOSO
PRIMAVERA	G - 2 V.P.S. MA - 1 V.P.S.	G - 3 V.P.S. MA - 2 V.P.S.	G - DIARIO MA - 3 V.P.S.	G - 1-2 V.P.D. MA - DIARIO
VERANO	G - 3 V.P.S. MA - 2 V.P.S.	G - DIARIO MA - 3 V.P.S.	G - DIARIO MA - DIARIO	G - 2-3 V.P.D. MA - DIARIO
OTOÑO	G - 2 V.P.S. MA - 1 V.P.S.	G - 3 V.P.S. MA - 2 V.P.S.	G - DIARIO MA - 3 V.P.S.	G - 1-2 V.P.D. MA - DIARIO

V.P.S. - VECES POR SEMANA

V.P.D. - VECES POR DIA

G - SISTEMA DE RIEGO POR GOTEO

MA - SISTEMA DE RIEGO POR MICROASPERION

ANEXO VI

CALCULO DE LAS NECESIDADES DE AGUA EN EL RIEGO LOCALIZADO

El volúmen diario de agua a aportar a la plantación de cítricos expresado en l/m² (mm) se obtiene por la siguiente fórmula:

$$ETc = K \cdot Eo$$

donde:

ETc: es la evapotranspiración del cultivo en l/m² (mm) que expresa el consumo de agua por unidad de superficie cultivada.

Eo=Evaporación del agua del tanque expresada en mm/día.

K: es un coeficiente corrector que se obtiene del producto Kp . Kc, siendo Kp el coeficiente corrector de la lectura del tanque, correspondiente a su ubicación, y Kc el coeficiente de cultivo definido por la expresión $Kc = 0,046 + (0,089 \cdot PAs)$ siendo PAs el porcentaje de área sombreada por la planta

$$PAs = \frac{\text{área sombreada (m}^2\text{)}}{\text{marco de plantación (m}^2\text{)}} \times 100$$

ANEXO VII
NIVELES DE DEFICIENCIA EN EL ANÁLISIS FOLIAR

Nitrógeno (%)	< 2.30
Fósforo (%)	< 0.10
Potasio (%)	< 0.50
Calcio (%)	< 1.60
Magnesio (%)	< 0.15
Azufre (%)	< 0.14
Hierro (ppm)	< 35
Zinc (ppm)	< 14
Manganeso (ppm)	< 12
Boro (ppm)	< 21
Cobre (ppm)	< 3
Molibdeno (ppm)	< 0.06

ANEXO VIII

FACTORES DE CORRECCIÓN PARA EL ABONADO FOSFORADO DE ACUERDO CON LOS ANÁLISIS DE SUELO Y FOLIAR.

Nivel de P en el suelo	Nivel de P foliar	% Carbonato cálcico		
		0 - 2	2 - 20	> 20
Muy bajo	MB	+ 100	+ 120	+ 140
	B	+ 80	+ 100	+ 120
	N	+ 60	+ 80	+ 100
Bajo	MB	+ 80	+ 100	+ 120
	B	+ 60	+ 80	+ 100
	N	+ 40	+ 60	+ 80
Normal	B	+ 20	+ 30	+ 40
	N	-	+ 10	+ 20
	A	- 20	- 10	-
Alto	N	- 60	- 50	- 40
	A	- 100	- 100	- 60
	MA	- 100	- 100	- 100
Muy alto	N	- 80	- 70	- 60
	A	- 100	- 100	- 100
	MA	- 100	- 100	- 100

+ : % incremento de las dosis anuales de abonado

- : % reducción de las dosis anuales de abonado

ANEXO IX

. FACTORES DE CORRECCIÓN PARA EL ABONADO POTÁSICO DE ACUERDO CON LOS ANÁLISIS DE SUELO Y FOLIAR.

Nivel de K en el suelo	Nivel de K foliar	Tipo de suelo		
		Arenoso	Franco	Arcilloso
Muy bajo	MB	+ 100	+ 110	+ 120
	B	+ 80	+ 90	+ 100
	N	+ 60	+ 70	+ 80
Bajo	MB	+ 50	+ 60	+ 70
	B	+ 40	+ 50	+ 60
	N	+ 30	+ 40	+ 50
Normal	B	+ 20	+ 30	+ 40
	N	-	-	-
	A	- 50	- 40	- 30
Alto	N	- 100	- 90	- 80
	A	- 100	- 100	- 100
	MA	- 100	- 100	- 100
Muy alto	N	- 100	- 100	- 100
	A	- 100	- 100	- 100
	MA	- 100	- 100	- 100

+ : % incremento de las dosis anuales de abonado

- : % reducción de las dosis anuales de abonado

ANEXO X

DOSIS MAXIMAS DE ABONADO PERMITIDAS PARA ARBOLES JOVENES

Edad de la plantación Años	Nitrógeno (N) gr/árbol	Fósforo (P ₂ O ₅) gr/árbol	Potasio (K ₂ O) gr/árbol
1	40	10	10
2	80	20	20
3	120	30	40
4	160	40	80
5	240	50	100
6	320	60	120

ANEXO XI

APORTACION DE NITROGENO POR EL AGUA DE RIEGO

Para calcular la cantidad aproximada de nitrógeno por hectárea, aportado por el agua de riego en función de su concentración en ión nitrato, puede utilizarse la siguiente fórmula:

$$\text{Kgs. N/Ha} = \frac{[\text{NO}_3^-] \times \text{Vr} \times 22.6}{100.000} \times \text{F}$$

donde

[NO₃⁻] : Es la concentración de nitrato en el agua de riego expresada en ppm (partes por millón = mgr/l).

Vr : Volúmen total de riego en m³/Ha.

22.6 : Porcentaje de riqueza en N del NO₃⁻.

F : Factor que depende de la eficiencia del riego y considera la pérdida de agua.

ANEXO XII

NITROGENO PROCEDENTE DE LA MATERIA ORGANICA DEL SUELO

Materia orgánica del suelo (%)	Nitrógeno anual disponible (Kg/Ha.)		
	Arenoso	Franco	Arcilloso
0'5	10 - 15	7 - 12	5 - 10
1'0	20 - 30	15 - 25	10 - 20
1'5	30 - 45	22 - 37	15 - 30
2'0	40 - 60	30 - 50	20 - 40
2'5	--	37 - 62	25 - 50
3'0	--	--	30 - 60

ANEXO XIII

**PRINCIPALES ABONOS NITROGENADOS SOLUBLES
UTILIZADOS EN FERTIRRIGACION**

	TIPO DE ABONO	RIQUEZA	SOLUBILIDAD (gr/1)	
			0°C	20°C
NITROGENADOS	Urea	46 % N	780	1190
	Nitrato amónico	33,5 % N	900	1185
	Nitrato cálcico	15,5 % N	1020	1670
	Sulfato amónico	20,6 % N	380	700
FOSFORADOS	Acido fosfórico	75 % P ₂ O ₅	Todas proporciones	
	Fosfato monoamónico	50 % P ₂ O ₅	102	225
	Fosfato diamónico	46 % P ₂ O ₅	198	413
POTASICOS	Sulfato potásico	50 % K ₂ O	32	67
	Nitrato potásico	44 % K ₂ O	96	195
	Cloruro potásico	60 % K ₂ O	130	277

ANEXO XIV

APORTES MAXIMOS DE METALES PESADOS AL SUELO

ELEMENTO	APORTE MAXIMO (Kg/Ha/año)
Cadmio	0,15
Mercurio	0,1
Plomo	15
Níquel	3
Cinc	30
Cobre	12

ANEXO XV

CONCENTRACIONES MAXIMAS DE METALES PESADOS PERMITIDAS EN EL SUELO

ELEMENTO	CONCENTRACION MAXIMA (mg/Kg. de suelo)
Cadmio	3
Mercurio	1,5
Plomo	150
Níquel	75
Zinc	300
Cobre	140

ANEXO XVI

EFECTOS DE LOS PRINCIPALES TIPOS DE ABONOS

	Riqueza en N (%)	Reacción en el suelo	Reacción en la planta	Efecto sobre la estructura del suelo
ABONOS NITROGENADOS				
Sulfato amónico	20,6	Acidificante	Tóxico a dosis altas	Adversa *
Cloruro amónico	24	Acidificante	Tóxico	Adversa *
Nitrato cálcico	15,5	Alcalinizante	----	Favorable
Nitrato sódico	16	Alcalinizante	Tóxico a dosis medias-altas	Adversa *
Nitrato potásico	13,8	Neutra	----	----
Nitrato amónico	33,5	Neutra	----	Adversa *
Nitro-sulfato amónico	26	Acidificante	----	Adversa *
Nitro-cal-amónico	20,5	Alcalinizante	----	Favorable
Urea	46	Neutra	----	Adversa *
ABONOS FOSFORADOS				
Acido fosfórico	Riqueza en P ₂ O ₅ (%)			
Fosfato monoamónico	75	Acidificante	----	----
Fosfato biamónico	50	Neutra	----	Adversa *
Superfosfato de cal	46	Neutra	----	Adversa *
Fosforitas	19	Neutra	----	Favorable
	12	Neutra	----	Favorable
ABONOS POTASICOS				
Sulfato potásico	Riqueza en K ₂ O (%)			
Nitrato potásico	50	Neutra	----	----
Cloruro potásico	44	Neutra	----	----
	60	Neutra	Tóxico	----

* Los efectos adversos de estos abonos sobre la estructura del suelo sólo se producen en suelos pobres en calcio.

ANEXO XVII

ELECCION DEL ABONO EN FUNCION DEL TIPO DE SUELO

	Suelos neutros y alcalinos no calizos	Suelos alcalinos calizos	Suelos ácidos	Suelos salinos
Fertilizantes nitrogenados	Nitro-cal-amon Nitrato cálcico	Sulfato amónico Nitro-sulfato amónico Nitrato amónico Urea	Nitro-cal-amon Nitrato cálcico	Nitro-cal-amon Nitrato cálcico Nitrato amónico Urea
Fertilizantes fosforados	Superfosfato de cal	Fosfato monoamónico Fosfato diamónico	Fosforitas	Superfosfato de cal Fosfato monoamónico Fosfato diamónico
Fertilizantes potásicos	Sulfato potásico Nitrato potásico	Sulfato potásico Nitrato potásico	Nitrato potásico	Nitrato potásico

ANEXO XVIII

HERBICIDAS AUTORIZADOS PARA EL CONTROL DE MALAS HIERBAS

Máximo 1 tratamiento por año: bromacilo, diuron, napropamida, norflurazona, pendimentalina, simazina, terbacilo, terbutilazina, terbutrina, trifluralina.

Máximo 2 tratamientos por año: fluroxipir (1), glifosato 18% + MCPA 18% (2), oxifluorfen.

Más de 2 tratamientos por año: dicuat (3), glifosato, glufosinato, paracuat (3), sulfosato.

- (1) No utilizar en plantones de menos de 4 años.
- (2) Utilizar solo la mezcla en formulaciones resgistradas.
- (3) No utilizar en aplicaciones a ultrabajo volumen.

ANEXO XIX

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO

Plaga	Estimación del riesgo	Epoca crítica	Criterio de intervención recomendado	Control químico (materias activas)	Control biológico	Métodos culturales y otros
Acaro rojo <i>Panonychus citri</i> Mc Gregor	Observación de formas móviles de <i>P. citri</i> en 100 hojas de la última brotación que estén completamente desarrolladas, tomadas al azar en un itinerario representativo de la parcela (2 hojas/árbol). Observación de fitoseídos en 50 hojas adultas tomadas del interior de los mismos árboles (1 hoja/árbol).	Final de verano	No tratar cuando haya más de un 30% de hojas con fitoseídos. Si hay menos del 30% tratar cuando: a) Haya más del 20% de hojas ocupadas por <i>P. citri</i> (época crítica: agosto-octubre). b) Más del 80% de hojas con <i>P. citri</i> (el resto del año).	Aceite mineral de verano Dicofof Hexitiazox Fenbutestan Tebufenpirad Amitraz Máximo 1 aplicación/año	<i>Amblyseius californicus</i> <i>Euseius stipulatus</i> <i>Phytoseiulus persimilis</i> <i>Conwentzia psociformis</i> <i>Stethorus punctillum</i>	
Araña roja <i>Tetranychus urticae</i> Koch	Observación de formas móviles en 100 hojas de la última brotación que estén completamente desarrolladas, tomadas al azar en un itinerario representativo de la parcela (2 hojas/árbol). Observación de formas móviles en 100 frutos antes del cambio de color (2 frutos/árbol).	Mayo-Octubre (hojas) Verano (frutos)	10% de hojas con formas móviles o 2% de frutos con formas móviles en el enviro	Dicofof Hexitiazox Fenbutestan Tebufenpirad Máximo 2 aplicaciones/año	<i>Phytoseiulus persimilis</i> <i>Amblyseius californicus</i> <i>Stethorus punctillum</i>	
Acaro de las maravillas <i>Aceria Eriophyes</i> (= <i>sheldoni</i>) Ewing	Observación de brotes afectados de la última brotación (4 brotes/árbol en 25 árboles). En brotación de primavera cuando los brotes tienen menos de 5 cm. y en verano antes del inicio de la brotación.	Brotación de primavera Verano antes de la brotación de agosto.	30% de brotes con daños.	Bromopropilato (Primavera) Aceite mineral de verano Máximo 1 aplicación/año		
Piojo Gris <i>Parlatoria pergandii</i> Comst	Observación en el momento de la recolección de 200 frutos, al azar, controlando el % de frutos afectados. En las épocas críticas se efectuarán muestreos periódicos para determinar el máximo de formas sensibles. Inmediatamente antes del máximo de formas sensibles de 2ª generación observación del % de infestación en frutos (200 frutos al azar en 50 árboles, 4 frutos/árbol).	1ª generación: finales de mayo a mediados de junio 2ª generación: finales de agosto a mediados de septiembre	Si se observa más de un 2% de fruta atacada en cosecha anterior tratar al máximo de formas sensibles de 1ª generación. Si en cosecha pendiente en 2ª generación se observa presencia de plaga en más del 2% de los frutos tratar en 2ª generación, con aceite al máximo de formas sensibles.	Aceite mineral de verano Clorpirifos Metil-pirimifos Piriproxifen Los plaguicidas de síntesis sólo para la 1ª gen. Para la 2ª gen. sólo aceite mineral Máximo 1 aplicación por año	<i>Aphytis hispanicus</i> <i>Encarsia inquitenda</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Lindorus lophanthae</i>	Poda aireación
Serpetas <i>Comoaopsis beckii</i> Newman <i>Insulaspis glomerii</i> Packard	Observación en el momento de la recolección de 200 frutos, al azar, controlando el % de frutos afectados. En las épocas críticas se efectuarán muestreos periódicos para determinar el máximo de formas sensibles. Inmediatamente antes del máximo de formas sensibles de 2ª generación observación del % de infestación en frutos (200 frutos al azar en 50 árboles, 4 frutos/árbol).	1ª generación: finales de mayo a mediados de junio 2ª generación: finales de agosto a mediados de septiembre	Si se observa más de un 2% de fruta atacada en cosecha anterior tratar al máximo de formas sensibles de 1ª generación. Si en cosecha pendiente en 2ª generación se observa presencia de plaga en más del 2% de los frutos tratar en 2ª generación, con aceite al máximo de formas sensibles.	Aceite mineral de verano Clorpirifos Metil-pirimifos Piriproxifen Los plaguicidas de síntesis sólo para la 1ª gen. Para la 2ª gen. sólo aceite mineral Máximo 1 aplicación por año	<i>Aphytis leptosaphes</i> <i>Encarsia elongata</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i>	Poda aireación
Piojo rojo de California <i>Aonidella aurantii</i> Maskell	Observación en el momento de la recolección de 200 frutos, al azar, controlando el % de frutos afectados. En las épocas críticas se efectuarán muestreos periódicos para determinar el máximo de formas	1ª generación: mayo 2ª generación: agosto	En presencia de fruta atacada en cosecha anterior tratar en la 1ª gen. al máximo de formas sensibles. En presencia de plaga en cosecha pendiente tratar en 2ª gen. al máximo de	Aceite mineral de verano Metidation Clorpirifos Piriproxifen Los plaguicidas de síntesis sólo	<i>Aphytis melinus</i> <i>Aphytis spp.</i>	Poda aireación

	sensibles. Utilización de trampas cromotrópicas y sexuales. Se recomienda el empleo de la integral térmica.		formas sensibles.	para la 1ª gen. sólo aceite mineral Máximo 2 aplicaciones por año		
Projo blanco <i>Aspidiotus nerii</i> Bouche	Observación en el momento de la recolección de 200 frutos, al azar, controlando el % de frutos afectados. En las épocas críticas se efectuarán muestreos periódicos para determinar el máximo de formas sensibles.	1ª generación: abril-mayo 2ª generación: julio	Si se observa más del 2% de fruta atacada cosecha anterior, tratar al máximo de formas sensibles en 1ª generación. Si en cosecha pendientes observa más de un 5% de fruta atacada tratar al máximo de frutas sensibles en 2ª generación.	Acete mineral de verano Metil-pirimifos (sólo 1ª gen) Clorpirifos (sólo 1ª gen) Piriproxitfen Máximo 1 aplicación/año	<i>Aphytis chilensis</i> <i>Aphytis spp.</i> <i>Encarsia citrina</i> <i>Lyndorus lophanthus</i>	Poda aureación
Caparréta <i>Saissetia oleae</i> Olivier	Observación de 100 hojas y 100 porciones de rama (entrenudos) para evaluar poblaciones y determinar el máximo de formas sensibles, en 50 árboles (2 unidades muestrales/árbol).	1ª generación: febrero-marzo 2ª generación: julio-agosto	Se tratará con preferencia en la 1ª generación, hasta el estado L3, cuando se sobrepasen 3 larvas/hoja+entrenudo. En 2ª generación cuando se alcance el 100% de huevos avivados, con el mismo umbral anterior	Acete mineral de verano Piriproxitfen Máximo 1 aplicación/año	<i>Scutellista cyanea</i> <i>Metaphycus spp.</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Verticillium lecanii</i>	Poda aureación
Cotonet <i>Planococcus citri</i> Risso	Observación de su presencia sobre frutos. Si se detecta con cierta abundancia, realizar conteos de 200 frutos en 50 árboles (4 frutos/árbol)	mayo-octubre	Utilizar la lucha biológica por suelta de fauna útil en mayo-junio. Si no es suficiente recurrir a la lucha química cuando se sobrepasen el 20% de frutos atacados	Acete mineral de verano Metil-pirimifos Clorpirifos Metil-clorpirifos Máximo 1 aplicación/año	Suelta de fauna auxiliar : <i>Cryptolaemus montrouzieri</i> <i>Leptomastix dactilopii</i> <i>Leptomastix abnormis</i>	
Cochimilla acamalada <i>Icerya purchasi</i> Mask			No se aconseja aplicación química	Máximo 1 aplicación/año	<i>Rodolia cardinalis</i>	
Mosca blanca algodonosa <i>Aleurotrixus floccosus</i> Mask.	Observar 100 brotes tiernos en 50 árboles (2 brotes/árbol), anotando los brotes atacados y la tasa de parasitismo.	Brotações de verano y otoño.	Intervenir químicamente cuando se sobrepase el 20% de brotes atacados y la tasa de parasitismo sea baja (<60%).	Acete mineral de verano Acete + Eiton Buprofecin. Máximo 2 aplicaciones/año	<i>Cales noacki</i> <i>Amitus spiniferus</i>	
Pulgones <i>Aphis spiraeicola</i> Patch <i>Aphis gossypii</i> Glover <i>Myzus persicae</i> Sulzer <i>Toxoptera aurantii</i> (B. de E.)	Observar 100 brotes tiernos en 50 árboles (2 brotes/árbol), anotando los brotes atacados. Colocación de placas cromotrópicas.	Desde mitad de abril hasta mediados de junio (brotação de primavera). A veces en brotação de otoño (sept-oct.)	Tratar cuando se sobrepasen los siguientes umbrales. <i>A. spiraeicola</i> : 10% de brotes afectados <i>T. aurantii</i> , <i>A. gossypii</i> y <i>M. persicae</i> : 30% de brotes afectados. Normalmente sólo se requiere intervenir en la variedad Clemenules, injertadas y plantones.	Benfurcarb Carbosulfan Dimetoato Propoxur Máximo 2 aplicaciones/año	Afídidos Coccinélidos Crisópidos	
Mosca de las frutas <i>Ceratitis capitata</i> Wied.	Medir el nivel de población mediante trampas alimenticias y sexuales. Observación de los primeros frutos picados	Desde inmediatamente antes del envero (sept-dic., o abril-mayo)	Capturas en trampas alimenticias de más de 0,5 moscas/mosquero/día, antes del envero, y/o presencia de fruta picada. Vigilar especialmente las variedades extratempranas y las tardías al final de campaña.	Pulverización cebo de proteína hidrolizada con malathion o triclofon	Eliminación de fruta picada en suelo. Control de frutales huéspedes en las inmediaciones.	
Polilla del limonero	Seguimiento del vuelo con trampas de feromonas sexuales.	a) Final de primavera-	Cuando haya más de un 50% de flor abierta en floración importante y se	<i>Bacillus thuringiensis</i> (repetir aplicación a los 7-8 días)		Capturas masivas por trapeo.

<i>Prays citri</i> Mill	Observación de la fenología. Observación del grado de ataque en flores y frutos recién cuajados (300 elementos florales en 30 árboles).	inicio de verano (abril-junio) b) Otoño (sept.-oct.)	sobrepase el 5% de flores + frutos dañados, o se observen más del 10% de botones florales y capullos con puesta	Clorpirifos (máximo aplicación/año)		de
Mimador de las hojas de los cítricos <i>Phyllocnistis citrella</i> Stainton	Observación de brotes receptivos atacados (100 brotes en 50 árboles, 2 brotes/árbol)	Brotações de verano y otoño.	No realizar aplicaciones químicas en árboles en plena producción. En plantones e injertos aplicación a partir de la 2ª brotación cuando se observe su presencia. Aplicación en brotes entre 3-5 cm.	Abamectina Azadiractina (pintado al tronco) Imidacloprid (pintado al tronco ó en agua de riego)	<i>Pnigalio</i> sp. <i>Cirrospilus nearlynchus</i> <i>Cirrospilus vittatus</i> <i>Agonaspis citricola</i> <i>Citrostichus phyllocnistoides</i> <i>Quadrastichus</i> spp. <i>Semielacler petiolatus</i>	Control de brotación mediante ANEXO de riego, abonado y poda
Barreñeta <i>Ectomyelais ceratoniae</i> Zell			No se recomienda aplicación. Evitar la presencia de Cotonet mediante sueltas de fauna auxiliar			Retirada de frutos caídos
Chinche verde <i>Calocoris trivialis</i> Costa	Observación de daños en brotes tiernos. Método de golpeo de ramas.	marzo-abril (hojas 1/3 de lo normal)	Observación de primeros daños en brotes tiernos	Dimeotoato Malaiton		
Mosquito verde <i>Empoasca decipiens</i> Paoli	Colocación de trampas cromotrópicas amarillas a partir de agosto.	A final de verano-otoño (septiembre)	Presencia de capturas en trampas, a máximo de capturas.	Máximo 1 aplicación/año Dimeotoato Malaiton		
Hormigas	Observación de su presencia		Niveles elevados de plaga	Máximo 1 aplicación/año Aplicaciones localizadas en los hormigueros con diazinon o foxim		Eliminación de plagas que segregan melaza. Barreras de protección en tronco.
Caracoles y babosas	Observar su presencia		Niveles elevados de plaga	Aplicaciones al suelo de cebos de metaldehído o de metiocarb, o bien de sulfato de hierro Oxicloruro de cobre Fosetil-AI Máximo 1 aplicación/año		Láminas de cobre aplicadas al tronco Levantar ramas por encañado y mantener si es posible la cubierta vegetal
Aguado <i>Phytophthora</i> sp.	Observación de precipitaciones, temperatura y de su ataque en frutos en las partes bajas del árbol	Otoño	En otoños lluviosos aplicaciones a la mitad inferior del árbol dentro de las 48 horas después de la lluvia o cuando se prevean lluvias.	Oxicloruro de cobre (al tronco y zona dañada) Fosetil-AI (foliar) Metalaxil (gránulos al suelo) Máximo 2 aplicaciones/año.		Aireación de cuello y raíz principal. Evitar encharcamientos. Sanear de los chancros y protección de cortes de poda.
Podredumbre del cuello <i>Phytophthora</i> sp.	Observación de lesiones en tronco y síntomas en hojas	Primavera y otoño	Con presencia de síntomas, aplicaciones en las épocas de brotación de primavera y otoño			
<i>Alternaria alternata</i>	Observación de lesiones en hojas y frutos	Primavera y otoño	Presencia de síntomas	Mancozeb		

LLISTA DE MATÈRIES ACTIVES AUTORITZADES EN PRODUCCIÓ INTEGRADA AMB LES RESTRICCIONS PROCEDENTS

<i>Matèries actives</i>	<i>Restriccions</i>
OLI D'ESTIU	
ABAMECTINA	(3) + (4) + (5) + (6)
AMITRAZ	(3) + (4) + (15)
AZADIRACTÍN	(6) + (7)
BACILLUS THURINGIENSIS	
BENFURACARB	(1) + (2) + (4) + (5)
BROMOPROPILAT	(4)
BUPROFECÍN	(4) + (18)
CARBOSULFAN	(1) + (2) + (4) + (5)
CLORPIRIFÒS	(4)
COURE INORGÀNIC	
DIAZINON	(4) + (5) + (9) + (11)
DICOFOL	(4)
DIMETOAT	
ETION	(4) + (13)
FENBUTESTAN	(4)
FOSETIL-AL	
FOXIM	(4) + (9)
HEXITIAZOX	
IMAZALIL	(20)
IMIDACLOPRID	(6) + (7) + (8)
MALATION	
MANCOZEB	(4)
METALAXIL	(9) + (16)
METALDEHID	(10)
METIDATION	(3) + (4) + (5) + (21)
METIOCARB	(10)
METIL-CLORPIRIFÒS	(4)
METIL-PIRIMIFÒS	(3)
ORTOFENILFENOL	(20)
PIRIPROXIFÈN	(1) + (3) + (17) + (19)
PROPOXUR	(3) + (4) + (5) + (14). En naranjas con restricció
	(2)
TEBUFENPIRAD	(2) + (4)
TIABENDAZOL	(20)
TRICLORFON	(12)

Restriccions d'ús

- 1) No tracteu amb fruita pendent de recol·lectar
- 2) Tracteu només fins a la floració
- 3) Deixeu zones refugi d'un 5% de la superfície sense tractar en explotacions superiors a 5 ha
- 4) No utilitzeu a menys de 20 metres de corrents d'aigua
- 5) No utilitzeu en espais naturals protegits, ni en les seues zones d'influència, oficialment declarades
- 6) Només plantons
- 7) Només pintat al tronc
- 8) Només reg per degoteig
- 9) Aplicat al sòl
- 10) Aplicació al sòl d'esquers
- 11) Formulació microencapsulada
- 12) Polvorització esquer
- 13) En mescla amb oli
- 14) Només mandariner i llimera
- 15) Només taronger
- 16) Només taronger i aranger
- 17) Només maig-juny
- 18) Només pel juny
- 19) No tracteu si hi ha cotxinilla acanalada o cotonet
- 20) Postcollita
- 21) Només per a Aonidiella aurantii

LISTA DE MATERIAS ACTIVAS AUTORIZADAS EN PRODUCCION INTEGRADA CON LAS RESTRICCIONES PROCEDENTES.

<i>Materias activas</i>	<i>Restricciones</i>
ACEITE DE VERANO	
ABAMECTINA	(3) + (4) + (5) + (6)
AMITRAZ	(3) + (4) + (15)
AZADIRACTIN	(6) + (7)
BACILLUS THURINGIENSIS	
BENFURACARB	(1) + (2) + (4) + (5)
BROMOPROPILATO	(4)
BUPROFECIN	(4) + (18)
CARBOSULFAN	(1) + (2) + (4) + (5)
CLORPIRIFOS	(4)
COBRE INORGANICO	
DIAZINON	(4) + (5) + (9) + (11)
DICOFOL	(4)
DIMETOATO	
ETION	(4) + (13)
FENBUTESTAN	(4)
FOSETIL-AL	
FOXIM	(4) + (9)
HEXITIAZOX	
IMAZALIL	(20)
IMIDACLOPRID	(6) + (7) + (8)
MALATION	
MANCOZEB	(4)
METALAXIL	(9) + (16)
METALDEHIDO	(10)
METIDATION	(3) + (4) + (5) + (21)
METIOCARB	(10)
METIL-CLORPIRIFOS	(4)
METIL-PIRIMIFOS	(3)
ORTOFENILFENOL	(20)
PIRIPROXIFEN	(1) + (3) + (17) + (19)
PROPOXUR	(3) + (4) + (5) + (14). En naranjas con restricció
	(2)
TEBUFENPIRAD	(2) + (4)
TIABENDAZOL	(20)
TRICLORFON	(12)

Restricciones de uso

- 1) No tratar con fruta pendiente de recolectar
- 2) Tratar sólo hasta floración
- 3) Dejar zonas refugio de un 5% de la superficie sin tratar en explotaciones superiores a 5 Ha.
- 4) No utilizar a menos de 20 metros de corrientes de agua
- 5) No utilizar en Espacios Naturales Protegidos, ni en sus zonas de influencia, oficialmente declaradas
- 6) Sólo plantones
- 7) Sólo pintado al tronco
- 8) Sólo riego por goteo
- 9) Aplicado al suelo
- 10) Aplicación al suelo de cebos
- 11) Formulación microencapsulada
- 12) Pulverización cebo
- 13) En mezcla con aceite
- 14) Sólo mandarino y limonero
- 15) Sólo naranjo
- 16) Sólo naranjo y pomelo
- 17) Sólo mayo-junio
- 18) Sólo en junio
- 19) No tratar si hay cochinilla acanalada o cotonet
- 20) Postcosecha
- 21) Solo para Aonidiella aurantii

NOTES

1) Les matèries actives indicades en aquest annex 19 contra cada plaga podran, excepcionalment, ser utilitzades contra altres plagues sempre que estiguen registrades contra aquestes i es respecten les restriccions establides en el Reglament de Producció Integrada.

2) En situacions molt excepcionals podran autoritzar-se altres matèries actives no previstes en aquesta norma tècnica, sempre que n'estiga l'ús registrat en el cultiu i siga autoritzat per escrit per a la producció integrada en cítrics per la Direcció General d'Innovació Agrària i Ramaderia, amb les condicions i limitacions que s'assenyalaran en la dita autorització.

ANNEX XX

PRODUCTES TOLERATS I CONDICIONS D'US PER ALS TRACTAMENTS DE POSTCOLLITA EN CÍTRICS

1. TIABENDAZOL
2. IMAZALIL
3. ORTOFENILFENOL

1. TIABENDAZOL

a) En tractament en Drencher es pot utilitzar el Tiabendazol a la dosi de 0.1-0.12% de matèria activa.

b) El Tiabendazol es pot utilitzar conjuntament amb les ceres a la dosi de 0.5% de matèria activa, emprant 1 litre de cera per tona de fruita.

2. IMAZALIL

a) En tractament en Drencher es pot utilitzar l'Imazalil a la dosi de 0.04-0.05% de matèria activa.

b) L'Imazalil es pot utilitzar conjuntament amb la cera a la dosi de 0.2% de matèria activa, emprant 1 litre de cera per tona de fruita.

c) En pulverització a baix volum, l'Imazalil es pot emprar a la dosi del 0.15% amb una despesa d'1 litre de caldo per tona de fruita.

3. ORTOFENILFENOL

a) L'Ortofenilfenol s'aplicarà per cortina d'espuma, utilitzant formulacions amb un contingut en OPP del 13%, diluint 1 litre de producte en 9 d'aigua i amb el temps de contacte de 30-40 segons.

b) També l'Ortofenilfenol es podrà utilitzar en bossa, emprant formulacions amb el 13% de OPP, diluïts en aigua al 3% i amb un temps de contacte de 2-4 minuts.

4. Cada un dels fungicides tolerats per a tractaments postcollita de cítrics no es podrà aplicar més que en un sol punt de la línia de tractament i no se'n repetirà la utilització.

5. Queda prohibida qualsevol aplicació fungicida postrecol·lecció no recollida en els apartats anteriors.

3. ALTRES ADMINISTRACIONS

Universitat Jaume I

RESOLUCIÓ de 26 de desembre de 2000, del rector de la Universitat Jaume I de Castelló, per la qual s'acorda fer públic el pressupost d'aquesta Universitat per a l'exercici econòmic 2001. [2000/10593]

El Consell Social de la Universitat Jaume I de Castelló, en la seua sessió plenària del dia 21 de desembre de 2000, va acordar l'aprovació del pressupost d'aquesta Universitat per al 2001 i les seues bases d'execució i de gestió, en compliment de l'article 146 del vigents Estatuts d'aquesta Universitat i de l'article 14.2 de la

NOTAS

1) Las materias activas indicadas en este ANEXO XIX contra cada plaga, podrán, excepcionalmente ser utilizadas contra otras plagas, siempre que estén registradas contra las mismas y se respeten las restricciones establecidas en el reglamento de Producción Integrada.

2) En situaciones muy excepcionales podrán autorizarse otras materias activas no contempladas en esta Norma Técnica siempre que, estando su uso registrado en el cultivo, sea autorizado por escrito su utilización para la Producción Integrada en cítricos por la Dirección General de Innovación Agraria y Ganadería, con las condiciones y limitaciones que señale dicha autorización.

ANEXO XX

PRODUCTOS TOLERADOS Y CONDICIONES DE USO PARA LOS TRATAMIENTOS DE POST-COSECHA EN CÍTRICOS

1. TIABENDAZOL
2. IMAZALIL
3. ORTOFENILFENOL

1. TIABENDAZOL

a) En tratamiento en Drencher se puede utilizar el Tiabendazol a la dosis de 0.1-0.12% de materia activa.

b) El Tiabendazol puede utilizarse conjuntamente con las ceras a la dosis de 0.5% de materia activa, empleando 1 litro de cera por Tm. de fruta.

2. IMAZALIL

a) En tratamiento en Drencher se puede utilizar el Imazalil a la dosis de 0.04-0.05% de materia activa.

b) El Imazalil puede utilizarse conjuntamente con la cera a la dosis de 0.2% de materia activa empleando 1 L. de cera por Tm. de fruta.

c) En pulverización a bajo volumen, el Imazalil puede emplearse a la dosis del 0.15% con un gasto de un litro de caldo por Tm. de fruta.

3. ORTOFENILFENOL

a) El Ortofenilfenol se aplicará por cortina de espuma, utilizando formulados con un contenido en OPP del 13%, diluyendo 1 L. de producto en 9 de agua, y con el tiempo de contacto de 30-40 seg.

b) También el ortofenilfenol podrá utilizarse en bolsa, empleando formulados con el 13% de OPP, diluidos en agua al 3% con un tiempo de contacto de 2-4 minutos.

4. Cada uno de los fungicidas tolerados para tratamientos post-cosecha de cítricos, no podrá aplicarse más que en un solo punto de la línea de tratamiento, no repitiendo su utilización.

5. Queda prohibida cualquier aplicación fungicida post-recolección, no recogida en los apartados anteriores.

3. OTRAS ADMINISTRACIONES

Universitat Jaume I

RESOLUCIÓN de 26 de diciembre de 2000, del Rector de la Universitat Jaume I de Castellón, por la que acuerda hacer público el presupuesto de esta Universidad para el ejercicio económico 2001. [2000/10593]

El Consejo Social de la Universitat Jaume I de Castellón, en su sesión plenaria del día 21 de diciembre de 2000, acordó la aprobación del presupuesto de esta Universidad para el 2001, sus bases de ejecución y de gestión, en cumplimiento del artículo 146 de los vigentes Estatutos de esta Universidad y del artículo 14.2 de la Ley